Nr. 283 Środa 22 Września 1937 r. Rocz XLVI

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7 — Tel. 5.06.70

Kraków
ul. Św. Tomasza 11-a
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO
WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 10 groszy za numer
Miesięcznie złotych 2.50
Zagranicą złotych 5.60
Konto P.K.O. w Warszawie Nr. 29.129
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 188

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr 50, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Hiszpania nie wybrana do Rady Ligi Narodów

Czyżby chęć przypodobania się faszyzmowi?

PAT. donosi z Genewy: Plenarne posiedzenie zgromadzenia Ligi Narodów wzbudzało duże zainteresowanie, ze względu na to, iż na porządku dziennym znajdowała się sprawa ponownego wyboru do Rady Ligi Narodów przedstawiciela Hiszpanii i Turcji. Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 10.30 pod przewodnictwem Agi Khana.

Wynik głosowania wypadł negatywnie dla obu narodów. Liczono się zresztą z tym, już przed posiedzeniem. Na ogólną liczbę 52 głosujących za reelekcją Hiszpanii wypowiedziało się 23 członków zgromadzenia. Przeciwko temu wnioskowi głosowało 24 członków zgromadzenia, 5-ciu delegatów oddało białe kartki.

Następnie przystąpiono do głosowania nad sprawą ponownego wyboru Turcji do Rady. Na ogólną liczbę 52 głosujących, oddano głosów ważnych 50 (dwa były nie ważne), wymagana większość dwóch trzecich głosów, wynosiła 34 głosy. Za reelekcją Turcji wypowiedziało się 25 delegatów. Podobnie więc jak i Hiszpania, Turcja nie będzie posiadała obecnie swego przedstawiciela w Radzie Ligi Narodów.

Przeciwko ponownemu wyborowi Hiszpanii głosowały państwa południowo - amerykańskie i azjatyckie, co spowodowało, iż przeciwko wnioskowi wypowiedziała się tak znaczna ilość głosów.

Wobec odpadnięcia kandydatury Hiszpanii i Turcji, na trzy wolne miejsca w Radzie Ligi, pozostały tylko kandydatury: Iranu i Peru. Na razie brak jest trzeciego kandydata.

Walka o nową ordynację wyborczą

Gra na zwłokę

Czynniki reakcyjne nie ukrywają tego, że chcą 1) ODŁOŻYĆ załatwienie sprawy ordynacji: 2) możliwie nadać jej charakter ANTYDEMOKRATYCZNY.

Projekty powstają coraz to nowe. W „Kur. War. [illegible] *projekt prof. W. Komarnicki. Jest za 4-przymiotnikowymi wyborami (BEZ PROPORCJI). Projekt faworyzuje WIEKSZOŚĆ.*

Za najodpowiedniejsze uważam okręgi *trzymandatowe*. Faworyzowanie utworzenia większości należy przeprowadzić przez przyjęcie następującego systemu repartycji mandatów w okręgu: lista, która uzyskała absolutną większość oddanych w okręgu głosów, otrzymuje *wszystkie trzy mandaty* [illegible]. Jeżeli żadna z list tej większości nie uzyskało, wtenczas lista, na którą padło najwięcej głosów, uzyskuje dwa mandaty, a druga z kolei — jeden.

Liczba mandatów — około 300. Autor doradza utworzenie „KURJI ŻYDOWSKIEJ". Poza tym autor chce wprowadzić zasadę KOOPTOWANIA posłów przez Sejm: do 5% ogólnej liczby — większością dwuch trzecich Sejmu.

Wszystko to są projekty PORONIONE. FAŁSZUJĄCE OPINIĘ SPOŁECZEŃSTWA.

Ciekawy natomiast jest głos „Dziennika Porannego". który wypowiada się przeciwko wszelkiemu używaniu związków zawodowych za pod awe. Głos to ciekawy. bo prasa reakcyjna wmawiała w opinię, że „Dziennik Poranny" ma jakieś pomysły „syndykalistyczne" czy tam korporacyjne.

> Ruch zawodowy staje się może najważniejszym filarem demokracji i dzięki działaniu z ubocza, a nie na terenie parlamentu wolny jest od niebezpieczeństw upadku i rozkładu.
> Czyż wolno nam narażać ruch zawodowy na zniszczenie? Naszym [illegible] związków zawodowych przy- [illegible]

[illegible] *ły obóz demokratyczny wypowiada się za ordynacją demokratyczną. 5-przymiotnikową — bez żadnych „sztuczek" a la prof. Komarnicki lub dodatków „syndykalistycznych".*

I żąda SZYBKIEGO załatwienia sprawy. NPR-owa „Obrona Ludu" słusznie pisze:

> Małymi trzeba być patriotą, by własne małe na myśli interesy, odwlekać z załatwieniem reformy, na którą cały kraj czeka, a która może być punktem wyjścia dla istotnej konsolidacji narodowej i wielkiej [illegible]
> Trzeba nie mieć sumienia, aby dać się całej Polsce dusić w atmosferze apatii, zniechęcenia, rozbicia wewnętrznego i niemocy z obawy o swoje posady.

Bratni „Dziennik Ludowy" zwraca uwagę, że w niedzielę w Łucku gen. Galica nic o ordynacji nie mówił. Dziennik zapytuje: czy polityka ODWLEKANIA ZWYCIĘŻA W ŁONIE RZĄDU?

A Cat wciąż twierdzi: zajmijmy się lepiej samorządami! Tymczasem „Dzien. Nar." słusznie tym razem stwierdza:

> Odroczono wybory do Rady Miejskiej w Poznaniu. Odroczono je teraz w Łodzi. Nie mówi się nawet o wyborach w stolicy. Tak to realizuje [illegible] nej, że przeprowadzone będą najpierw wybory samorządowe, a potem pomyśli się o wyborach do Izb Prawodawczych...

Krótko mówiąc, GRA NA ZWŁOKĘ NA WSZYSTKICH FRONTACH.

A społeczeństwo czeka... Czeka pogrążony w nędzy chłop, robotnik, pracownik...

Stanowisko mocarstw

wobec blokady brzegów Chin

W związku z notą japońską, zapowiadającą sprawdzanie dokumentów rejestracyjnych statków państw obcych, płynących w pobliżu wybrzeży chińskich, objętych blokadą agencja Reutera ze źródeł miarodajnych dowiaduje się, iż Wielka Brytania w swej odpowiedzi zaznaczyła, że zapowiedzianą przez Japonię procedurę uważa za nielegalną, ale wyrzeka się dochodzenia swych praw pod następującymi warunkami: 1) w razie gdyby w pobliżu znajdował się brytyjski okręt wojenny kapitan okrętu japońskiego będzie musiał zwrócić się o pozwolenie dokonania inspekcji brytyjskiego statku handlowego, do kapitana okrętu brytyjskiego 2) gdyby w pobliżu nie było brytyjskich okrętów wojennych władze japońskie zobowiążą się niezwłocznie zawiadomić o inspekcji władze brytyjske.

**

Władze francuskie zachowują w sprawie blokady wybrzeży chińskich następujące stanowisko: 1) okręty francuskie, udające się na wody, do których dostęp został zamknięty przez Japonię dla żeglugi chińskiej, powinny zawiadomić o swym zamiarze dowództwo francuskich sił morskich na Dalekim Wschodzie. 2) Admirał eskadry francuskiej będzie komunikował dowództwu japońskich sił morskich nazwy tych statków. Informacje te będą udzielane wyłącznie w celu zapobieżenia możliwym incydentom, gdyż Rząd francuski nie może przyznać Japonii prawa mieszania się do żeglugi statków francuskich.

(PAT)

W Z.S.S.R.

Pseudo-demokratyczne wybory

poprzedzone przez „czystkę" prasową

Według danych ze źródeł półoficjalnych w Sowietach w wyborach do najwyższej rady państwowej weźmie udział przeszło 100 milionów wyborców. Prasa, nawołując do organizacji wyborów, nie podaje dokładnej ich daty, lecz ogranicza się do stwierdzenia, iż wybory odbędą się za kilka miesięcy.

W przygotowawczej akcji przedwyborczej jednym z głównych zadań jest zorganizowanie akcji prasowej, przede wszystkim gazet rejonowych, które na prowincji mają osiągnąć rolę jednego z głównych czynników agitacyjnych.

Według „Prawdy", gazety rejonowe nie stoją na wysokości zadania ani pod względem technicznym, ani też ideologicznym. Są one — jak wyraża się lapidarnie „Prawda" — zaśmiecone niepewnymi elementami i do czasu wyborów, z elementów tych muszą być oczyszczone.

Czystka wśród personelu redakcyjnego gazet rejonowych już się rozpoczęła. Wystąpienie „Prawdy" wskazuje, że ramy tej czystki zostaną znacznie rozszerzone.

(PAT).

Faszyści walczą z pamięcią zmarłych

W Nantes, na skutek decyzji rady miejskiej, złożonej w większości z socjalistów, nazwano jeden z głównych placów miasta imieniem tragicznie zmarłego ministra spraw wewnętrznych Rogera Salengro.

W ciągu nocy z soboty na niedzielę nieznani sprawcy zdarli jednak wszystkie tablice z tym napisem.

Tego rodzaju wypadek nie jest pierwszy w Nantes, gdyż swego czasu miał miejsce podobny incydent wkrótce po nazwaniu placu Lafayette'a placem Brianda.

(PAT)

Młodzieży robotnicza!

Pamiętaj, że zlot młodzieżowy w Warszawie 26 września.

Przybywaj gromadnie!

Nowa taktyka Japończyków

Nankin - ośrodkiem ataków najeźdźcy

SENS NALOTÓW NA NANKIN.

W tokijskich kołach politycznych i prasie przywiązywania jest duża waga do zapowiedzi ataków lotniczych na Nankin.

Zapowiedź ta uważana jest za przeniesienie punktu ciężkości walk na obszar Szanghaj - Pekin, przy czym wyrażane jest przypuszczenie, że akcje w Chinach Północnych zejdą na drugi plan.

W Chinach Północnych z powodu rozległości obszaru Chińczycy mogą zawsze przejść do strategicznego odwrotu i uniknąć ostatecznego otoczenia przez wojska japońskie.

Ataki lotnicze na Nankin mają mieć na celu sparaliżowanie chińskich operacyj wojskowych i wywarcie deprymującego wpływu na Rząd nankiński.

UPRZEDZENIE.

Władze japońskie w Szanghaju zawiadomiły przedstawicieli obcych państw, że poczawszy od 21 września powietrzne eskadry japońskie będą bombardowały miasto Nankin, które stało się centrum operacyj wojskowych wojsk chińskich.

Władze japońskie domagają się, by przedstawiciele państw obcych opuściły Nankin.

ODMOWA SPEŁNIENIA ŻĄDAŃ JAPOŃSKICH.

Konsulowie generalni W. Brytanii i Stanów Zjednoczonych przesłali swym ambasadom notę japonską, zawiadamiającą o zamiarze dowództwa japońskiego bombardowania Nankinu, poczawszy od 21 września.

Konsulowie Francji i Niemiec odpowiedzieli władzom japońskim bezpośrednio.

Konsul francuski ograniczył się do przypomnienia władzom japońskim o istnieniu w Nankinie poważnych interesów francuskich. Przedstawiciel Francji zwrócił również uwagę władz japońskich na to, że ambasada i konsulat w dalszym ciągu będą funkcjonowały normalnie. W pobliżu Nankinu znajduje się kanonierka francuska „Admiral Charnier".

**

Admirałowie sir Charles Little i le Bigot, dowodzący siłami morskimi W. Brytanii i Francji na Dalekim Wschodzie, odrzucili propozycję wiceadmirała Hasegawa, dowódcy japońskich sił morskich na wodach Szanghaju, który domagał się przesunięcia okrętów cudzoziemskich na większą odległość od Nankinu, ze względu na zamierzone bombardowanie tego miasta przez lotników japońskich.

DZIWNE ZACHOWANIE STANÓW ZJEDNOCZONYCH.

Ambasady niemiecka i włoska postanowiły narazie pozostać w Nankinie.

W następstwie spostrzeżenia udzielonego przez Japończyków — personel ambasady Stanów Zjednoczonych wyjeżdża na pokładzie kanonierki „Luzon", która stoi na kotwicy w odległości 11 mil od Nankinu. Przedstawiciele ZSSR nie mają narazie zamiaru opuszczać Nankinu.

Decyzja ambasady amerykańskiej w sprawie opuszczenia tego miasta, wywołała wyraźne niezadowolenie władz chińskich. Zaważają, że Stany Zjednoczone odrzucają ostatnio wszystkie żądania chińskie, a korzystają z każdej okazji, aby uwzględnić życzenia japońskie.

Dowódca amerykańskich sił morskich na wodach Nankinu odmówił również przesunięcia okrętów amerykańskich na inne miejsca dopóki w stolicy znajdować się będą obywatele Stanów Zjednoczonych.

ATAK ZA ATAKIEM.

W poniedziałek o godz. 10.30 w Nankinie rozległy się sygnały alarmowe, zapowiadające nalot samolotów japońskich.

Wkrótce potem ukazały się nad miastem 3 japońskie samoloty myśliwskie. W 20 minut później nadleciały samoloty bombardujące. — Było ich 10. W ciągu godziny eskadra japońska unosiła się nad Nankinem, pomimo gwałtownego ognia bateryj i dział przeciwlotniczych, chińskich. Samoloty japonskie rzuciły wielką ilość bomb.

O godz. 11.50 japońskie samoloty oddaliły się, ale wkrótce potem nadleciała inna eskadra, która bombardowała miasto w ciągu 15 minut. Rozmiary wyrządzonych przez bombardowanie szkód i liczba ofiar jest jeszcze nieznana.

POSIŁKI JAPOŃSKIE.

Według agencji Central News do Tient-Sinu przybyły posiłki japońskie w sile 30 tys. żołnierzy.— W najbliższej przyszłości prawdopodobnie na równinach prowincji Hopei rozegrają się walki, których głównym celem będzie opanowanie przez Japończyków miejscowości Paoting na kolei Pekin—Hankau i Tsang-Czeu w pobliżu kolei Tientsin-Pukau.

PRZECIWNATARCIE CHIŃSKIE.

Wojska chińskie, po otrzymaniu posiłków, które nadeszły z południa, przystąpiły do przeciwnatarcia na linii kolejowej Tientsin — Pukau. Walki trwają.

CHIŃCZYCY NA TYŁACH JAPOŃSKICH.

Na tyłach sił japońskich, według Agencji Domei, wytworzyła się specjalna sytuacja strategiczna. Posuwając się w kierunku Paoting-Fu, Japończycy złamali opór napotykanych po drodze wojsk chińskich, ale pozostawili jednakże poza sobą nieregularne oddziały chińskie, które niepokoją straże tylne Japończyków. Siły chińskie, działające na tyłach japońskich,— liczą od 25 do 50 tysięcy żołnierzy, przewyższając liczebnie kolumnę japońską, posuwającą się w głąb kraju.

Gdyby te wojska chińskie były w należyty sposób zaopatrzone w broń i amunicję, mogłyby otoczyć oddziały japońskie, przecinając ich połączenia komunikacyjne z głównymi siłami.

Operacje wojsk japońskich są ułatwione przez brak lotnictwa po stronie wojsk chińskich, co utrudnia dokładne obserwowanie ruchów wojsk japońskich.

Według P.A.T.

Zajścia racławickie przed sądem

W procesie o zajścia racławickie zeznawali w poniedziałek świadkowie odwodowi. Szereg z nich starał się wykazać alibi oskarżonych.

Św. Franciszek Pycia, stojąc pod zagrodą plk. Sławka, widział, jak tłum ludzi, uzbrojony w długie pale, biegł pod kopiec. Świadek wśród oskarżonych nie rozeznał tego osobnika, który był wówczas uzbrojony w kij.

Świadek Jan Nowak, widział, jak policja szarżowała. Ludzie obrzucili ją kamieniami.

Św. Klimczak widział na 10 minut przed nadjechaniem plutonu konnej policji, oskarżoną Dejworkównę, która wówczas zachowywała się spokojnie. Według zeznań świadka, wszyscy ludzie z kopca szli w stronę kościoła, gdzie następnie padły strzały.

Św. Tomasz Jędruch był w Racławicach około godz. 12 w południe. Spotkał tam osk. Wincentego Grabowskiego, z którym stał przy kościele. W drodze do kościoła spotkał osk. Pierunka, który rozmawiał wówczas z wójtem. Następnie, po dojściu do kościoła, słyszał strzały.

Św. Aniela Czernik widziała przed sumą koło kopca oskarżone go Piotra Króla, stojącego z osk. Kłębkiem. Po sumie świadek również spotkał oskarżonych Piotra i Józefa Królów, z którymi razem po szedł do domu.

Świadek Włodarczyk był po sumie u podnóża kopca spotkał tam osk. Michała Bujaka, który oświadczył mu, że na kopiec nie wolno iść, gdyż wzbrania policja.

Zeznania pozostałych świadków nic nowego do sprawy nie wnoszą.

Dalszy ciąg rozprawy — we wtorek o g. 9 rano.

Faszyści hiszpańscy dalej mordują

księży baskijskich

Ukazująca się w Paryżu agencja hiszpańska (Agence Espagnol) podaje w „Gaceta del Norte", oficjalnego organu faszystów w Bilbao, następujące wyroki Specjalnego Trybunału rokoszan hiszpańskich:

„Ojciec Arangurea za złożenie przysięgi wojskom rządowym — skazany na śmierć;

Opat Manuel Arzuaga, za celebrowanie szeregu mszy w kościele rządowym — skazany na śmierć.

Księża Sotero, Paliz i Legarra za to samo „przestępstwo" — 30 lat ciężkich robót;

Innych księży skazano na kary od 6 — 12 lat ciężkich robót za okazanie „pomocy duchowej" wojskom rządowym.

Na śmierć skazano też Melchiora Hospitaleta za pracę w gazecie rządowej i Demetrio Busturia, restauratora, za to, że w swym lokalu ugościł członków Rządu baskijskiego!

Krew się burzy, gdy się czyta o tych okrucieństwach. Śmierć za mszę! Śmierć restauratorowi za to, że dawał jeść gościom, nie pytając się, czy są faszystami!

A nasza zwyrodniała prasa reakcyjna wciąż jeszcze bredzi o okrucieństwach „czerwonych!"

Przegląd prasy

„NUDNY KONGRES".

Skończył się doroczny t. zw. „kongres" hitlerowców w Norymberdze. Było to właściwie wielkie przedstawienie, wielka rewia, obliczona na HYPNOTYZOWANIE swoich i obcych.

Technika uruchomienia mas, technika zorganizowania hitlerowskich misteriów była pono wspaniała. Wszyscy korespondenci podkreślają to zgodnie. Ale *politycznie* tegoroczna Norymberga zrobiła klapę. Stwierdza to—chyba bez wyjątku — cała niezależna prasa Europy. Tylko nasza endecja w „Dzienniku Nar." zachłystuje się z rozkoszy, gdy pisze o antyżydowskich występach hitlerowców.

Klapa. I nuda! Np. paryska prasa powiada, że „kongres" był przede wszystkim „nudny". Nie dał nic nowego. Nawet obecni na kongresie, będący przecie trochę pod urokiem całej inscenizacji, odczuli, że czegoś brak... *Brak hasła.*

O *religii* mniej mówiono, niż się spodziewano. Paryskie dzienniki podkreślają w mowie Rosenberga ustęp — że RELIGIA (CHRZEŚCIJAŃSKA) PRZYGOTOWUJE GRUNT POD BOLSZEWIZM. Paryskie „Posl. Nowosti" oświadczają, że to właściwie jest parafraza bolszewickiego hasła „religia — to opium dla ludu". Nigdy jeszcze — powiada dziennik — tak wyraźnie hitleryzm nie odgradzał się od chrystianizmu, jak obecnie. Widocznie hitleryzm coraz bardziej gorączkowo poszukuje ofiarnego kozła (kler!), na który można by wszystko zwalić (mowa Goebbelsa!). Co na to wszystko nasi hitlerochwalcy z endeckiego obozu?!

Organ Watykanu (papieża) „Osservatore Romano" pisze:

> Sam kongres w Norymberdze wykazał, iż proces przenikania neopoganizmu marki „nordyckiej" do ruchu narodowościowo socjalistycznego wykazuje *stały postęp* oraz, że oficjalni przedstawiciele tego ruchu nie tylko nie sprzeciwiają się jego penetracji, lecz dla faworyzowania go i ułatwiania mu rozwoju, rezygnują coraz bardziej z pozorów taktycznych, jakich przestrzegali przez pewien czas.

Zwłaszcza otrzymanie pierwszej nagrody narodowej przez Rosenberga, głównego inspiratora wyprawy antychrześcijańskiej, budzi w „Osservatore" duży niepokój.

Pod względem gospodarczym i [illegible]cjalnym Norymberga — pisaliśmy już raz — także nie przyniosła nic nowego. Z APROWIZACJĄ jest bardzo niedobrze. W „Kur. Warsz." Z. Ł. pisze o zamierzonym pono dymisjonowaniu pod - dyktatora gospodarczego Schachta, który sceptycznie patrzy na rabunkową gospodarkę hitleryzmu:

> Przecież w Stuttgardzie zaznaczył premier Goering, iż w zimie wypadnie się może w Niemczech liczyć z *kartami na chleb*, a w pismach niemieckich rozwija się teraz propagandę za *obuwiem drewnianym*. Nawet w jednym z miast niemieckich otwarto „Targi Rzeszy obuwiem drewnianym".

Tak, ta perspektywa chodzenia po chleb w drewnianym obuwiu z kartką w ręku nie mogła chyba nikogo rozentuzjazmować!

Cóż jeszcze było w Norymberdze? Narzekanie na *komunizm*. A pod „komunizmem" należało często rozumieć — tak jak u naszych endeków — także *demokrację*. Zwracały uwagę, już w pierwszej mowie Hitlera, nieco zamaskowane ATAKI NA FRANCJĘ — na jej politykę daleko sięgających reform społecznych.

To już wszystko. Norymberga— „kongres pracy", bo tak ją nazwano — nie dał *nic*. Norymberga w tym roku przyniosła Niemcom *rozczarowanie*.

ENDECJA A ORDYNACJA WYBORCZA.

„Słowo" wileńskie streszcza stanowisko stronnictw w kilku tezach. Socjaliści, powiada, chcą powrotu do 5-przymiotnikowej ordynacji. A endecy? Warto posłuchać:

> Diametralnie przeciwne jest stanowisko Stronnictwa Narodowego, które i ordynację i wybory traktuje w obecnej chwili wyraźnie jako *drugoplanowe*. Nikt z odpowiedzialnych i oficjalnych kierowników stronnictwa tego *nie śpieszy się* do zabrania [illegible] Stronnictwa Narodowego propaganda wyborcza lewicy *nie wzbudza zainteresowania*.
>
> I wreszcie stanowisko trzecie, pośrednie, Obozu Zjednoczenia Narodowego, który, co prawda powściągliwie, jednak wypowiedział się za zmianą ordynacji wyborczej, lecz z *odległym programem wyborów*.
>
> Najciekawszym jest to, że w kołach zbliżonych do Stronnictwa Narodowego, uważają ostatnie posunięcie OZN *za błąd, za objaw niepożądanej ustępliwości* (!) i słabości wobec usiłowań lewicy, która wygrała wypadki Małopolskie dla podniesie[illegible]

[illegible] go. Wiadomo, że endecja demokracji nie chce. Nie chce dopuścić do głosu i wpływów robotnika i chłopa. Dlatego też nową ordynacją mało się interesuje. Nawet, jak stwierdza „Słowo", raczej PRZECIWDZIAŁA.

O PPS.

Demokratyczny wileński „Kur. Powszechny" wykpiwa dążenie OZON-istów do zastąpienia wszystkiego „szczepionką od góry". Czy podobna zastąpić ludowców lub PPS-owców w ich roli dla państwa polskiego?

> I kto [illegible] zastąpić? Jakieś rozłamowe grupy, twory *sypkie jak [illegible]sek, zorientowane na starościńską łaskę i koniunkturę?* I to ma być dobrym przewodnikiem, po którym myśl o państwie spływać będzie od góry, od dołu zaś iść będą życiodajne soki, czerpiące siły z mas robotniczych?
>
> Otóż wracamy do punktu wyjścia. Nam ten przerost totalistycznej ambicji zastąpienia wszystkiego szczepionką od góry nie jest potrzebny.

Ale istnieją tacy fantaści, którym się wydaje, że sztuczną drogą laboratoryjną zastąpią od góry *wszystko*. Rezultat — chwiejność, bezsiła, biurokratyzm.

K. CZ.

Błyski

rozjaśniające prześladowania narodowościowe

w Sowietach

Terror, zalewający obecnie olbrzymie obszary Związku Sowieckiego, obejmuje także prześladowania narodowościowe. Rozmiar tych prześladowań nie jest dokładnie znany, ale nie ulega wątpliwości, że ogarniają one bodaj większość republik sowieckich, począwszy od Ukrainy, a kończąc na tak egzotycznej republicee jak Tadżikstan.

LUBCZENKO

„Prawda" i „Izwiestia" podały w trzech wierszach wiadomość o samobójstwie Lubczenki, przewodniczącego Rady Komisarzy Ludowych na Ukrainie. Pisma te tłumaczyły, że samobójstwo nastąpiło „ponieważ Lubczenko bał się, że jego anty-sowiecka działalność zostanie odkryta".

Otóż ten „anty-sowiecki" działacz był jednym z kierowniczych działaczy bolszewickich na Ukrainie. Niedawno, bo na lipcowej sesji Egzekutywy wszechzwiązkowej w Moskwie, Lubczenko domagał się bezlitosnej walki z trockistami i innymi „wrogami ludu".

To było w lipcu. A w sierpniu Lubczenko sam okazał się w prasie sowieckiej trockistą i „wrogiem ludu".

W KARELII RZĄD „BANDĄ SZPIEGOWSKĄ"

Premiera Ghiullinga, większość jego gabinetu i wysokich dygnitarzy autonomicznej republiki Karelii „Prawda" nazwała „bandą szpiegów".

Oskarżono ich o dążenia nacjonalistyczne, a premierowi zarzucają ponadto, że miał ambicję przemianowania stolicy Karelii na swoje nazwisko.

PREMIER O TRZECH ŻONACH

Premier Tadżikstanu, Abdullah Rachimbajew, został „wrogiem ludu" za to, że miał harem z trzema żonami. Jedna jest z Uzbekistanu, druga Tatarką, trzecia — Gruzinką.

Radzimbajewa oskarżają o feudalne skłonności i nawyki, odziedziczone po ojcu, bogatym obszarniku; o zamiłowaniu do przepychu i wystawnych obchodów. Pewnego razu 500 chłopów z kolektywu musiało iść na spotkanie Rachimbajewa i odbyć 8 mil drogi.

Rachimbajew został premierem w r. 1934 i powierzono mu zadanie stworzenia z Tadżikstanu „wzorowej republiki socjalistycznej".

Biedny jest ten socjalizm, który ma czerpać wzory w Tadżikstanie!

Spójrz na kalendarz: zbliża się data ciągnienia miliona, wygra go napewno tylko jeden z posiadaczy losu na loterię klasową.

Protest sowiecki

wobec Japonii

Agencja Tass donosi, że w dn. 17 b. m. ambasador ZSSR w Tokio złożył ministrowi spr. zagr. Hirota protest na piśmie przeciwko powtarzającym się w ostatnich czasach napadom nieznanych osobników na urzędników ambasady i przedstawicielstwa handlowego Zw. Sowieckiego. (PAT).

Zastraszający wzrost

epidemii cholery w Szanghaju

Epidemia cholery w Szanghaju, pomimo bardzo surowych zarządzeń władz sanitarnych, szerzy się w dalszym ciągu. W jednym tylko szpitalu chińskim w Szanghaju, w ciągu ostatnich 15 dni przyjęto przeszło tysiąc chorych na cholerę. W ciągu ostatnich 48 godzin zarejestrowano 21 wypadków śmierci.

Hitlerowcy już pomalowali

Imperium Brytyjskie na „bolszewizm"

W związku z kongresem w Norymberdze hitlerowcy stworzyli tam wystawę anty - bolszewicką. Główną halę wypełniała olbrzymia panorama świata, w której Rosja sowiecka jest przedstawiona jako masa czerwonych płomieni.

M. in. całe Imperium Brytyjskie, nie wyłączając Indii, Kanady i Australii, a także Irlandia, figurują jako „ośrodki bolszewizmu"!

Toronto stolicą Imperium Brytyjskiego?

Kapitały „przemęczone" walka klasową

Colin Brookes, redaktor „London Sunday Despatch", przemawiając w Toronto oświadczył, że „Kanada powinna być siedzibą Imperium Wielkiej Brytanii. Nastąpić to może już w roku 1939..." w dalszym ciągu swego przemówienia p. Brooks oświadczył, że jeszcze przed przeniesieniem stolicy imperium brytyjskiego do Toronta, napłyną do Kanady ogromne kapitały ze Stanów Zjednoczonych, które są przemęczone (!) walką klasy pracującej z kapitalizmem. Powodem przeniesienia stolicy imperium do Toronto jest zbytnia bliskość Londynu od grożącej stale wojną Europy. Wobec tego, że Australia jest zbyt odległą. Kanada sąsiadująca ze Stanami Zjednoczonymi, musi przed końcem stulecia stać się ośrodkiem administracyjnym Imperium W. Brytanii.

Z wywodami p. Brookesa zgodził się w zupełności Beverley Baxter, b. redaktor London Express, który w kilka dni po [illegible] przemawiał też w Toronto. P. Baxter, kończąc swe przemówienie, oświadczył jednak, że: „... mimo, iż w argumentacji p. Brookesa mamy wiele logiki i zdrowego rozsądku, należy pamiętać, że jak uczy doświadczenie, państwa w swej historii nie zawsze trzymają się zasad zdrowego rozsądku..."

(PAT.).

Krwawy bunt w „szarym domu"

Z Folsom (Kalifornia) donoszą że w tamtejszym zakładzie kar[illegible], w którym przebywa 2.800 więźniów, doszło do krwawego buntu. Zbuntowani więźniowie rozbroili strażników i usiłowali wydostać się na wolność.

Wywiązała się trwająca dłuższy czas, walka, w czasie której jeden dozorca i 4 więźniów zostało zabitych.

Dyrektor zakładu został ciężko ranny. Wezwany na pomoc oddział wojska, zdołał ostatecznie przywrócić porządek. (PAT.).

Zaburzenia w Algierze

W Algierze doszło do poważnych zaburzeń między członkami Arabskiego Stronnictwa Ludowego a policją.

Komisarz oraz kilkunastu policjantów odnieśli rany. Po stronie Arabów jest rannych ok. 200 osób.

„Kontrrewolucja" w rolnictwie

Myśleli zawczasu o klęsce armii czerwonej

Z Koluszkina (kraj azowsko czarnomorski) donoszą: 6 członków kontrrewolucyjnej organizacji dywersyjnej, która prowadziła akcję szkodniczą i wywrotową w kołchozach, dokonywała aktów terorystycznych i przygotowywała porażkę Czerwonej Armii na wypadek wojny, zostało skazanych na karę śmierci przez rozstrzela[illegible], a jeden na 8 lat więzienia. Wśród skazanych znajdują się: sekretarz rejonowego komitetu Partii, przewodniczący rejonowego komitetu wykonawczego i naczelnik stacji maszynowo - traktorowej.

Wyrok sądu został zaaprobowany na doraźnie zwołanych zebraniach Kołchozów. (PAT.)

Dyplomaci, którzy piszą poezje

„Paris Soir" podaje, iż stały podsekretarz stanu brytyjskiego Min. Spr. Zagranicznych sir Vansittart, przebywający obecnie w posiadłości swych krewnych nad Sekwaną, pisze sztukę teatralną p. t. „Passion B".

Sir Robert Vansittart napisał już kilka sztuk, które grane były przed kilkunastu laty z dużym powodzeniem w teatrze londyńskim, a w ostatnim roku wydał tom poezyj.

Należy zaznaczyć, iż główny kierownik francuskiego M. S. Z., sekretarz generalny M. S. Z. ambasador Leger zajmował się również poezją i wydał pod dwoma różnymi pseudonimami szereg poematów, które w sferach literackich Francji cieszą się wielkim uznaniem, pomimo, iż nie wiele osób wie, kto się pod tymi pseudonimami ukrywa. (PAT).

Nieudały lot w stratosferę

Aerostat sowiecki, który 18 b. m. wzniósł się celem dokonania lotu stratosferycznego, zmuszony został, po osiągnięciu 800 m. wysokości z powodu uchodzenia gazu do przymusowego lądowania. Załoga, która nie użyła spadochronów, doznała w chwili zetknięcia się z ziemią obrażeń. Aerostat został uszkodzony. (PAT.)

Skłonność do burz

Przewidywany przebieg pogody w dniu 21 września 1937 r. Pogoda o zachmurzeniu zmiennym z przelotnymi deszczami i skłonnościami do burz. Lekkie ochłodzenie.

Zgórą dwa miliony ludzi pod sztandarami Partii Pracy

Z ogłoszonego obecnie sprawozdania Labour Party za rok 1936 wynika, że przy końcu tego roku partia liczyła 2.013.663 członków, co stanowi najwyższy stan od roku 1931. Z cyfry tej 97 proc., po 1.958.538 członków, rekrutuje się ze związków zawodowych.

W roku 1920 Labour Party liczyła 4.360.000 członków. (PAT).

Murzyni zwyciężyli policję

Z Johannesburgu (Płdn. Afryka) donoszą, że w dystrykcie Vereeniging napadła banda zbuntowanych krajowców na oddział policji. 3 policjantów zostało zabitych, a kilkunastu odniosło ciężkie rany. Po kilkugodzinnej walce oddział policyjny został zmuszony do cofnięcia się. Liczba zabitych i rannych krajowców nie jest dotychczas znana. (PAT).

Co ważniejsze: aryjska babka czy dewizy?

W jednym z prowincjonalnych pism hitlerowskich znajdujemy wyjaśnienie, dotyczące aktów ślubnych i t. p. dokumentów dziadków czynnych przewódców hitlerowskich.

Dziennik wyjaśnia, iż o ile zachodzi potrzeba sprowadzenie takiego aktu z po za granic Nie[illegible]ce, to należy zrezygnować z tego, ze względu na związane z tym wydatki w walucie zagranicznej, które należy ograniczyć do najniezbędniejszego minimum.

Samo przez się rozumie się, że dewizy potrzebne są hitlerowcom na zbrojenia.

Uwaga, właściciele zapalniczek

Ministerium skarbu przypomina, że [illegible] dniem 30 września b. r. upływa termin zgłaszania zapalniczek do ostemplowania. Posiadanie po tym terminie zapalniczek, nie zaopatrzonych w znaczek podatkowy zostało zabronione rozporządzeniem min. skarbu z dn. 25 czerwca b. r. i podlegać będzie karze.

Zgłaszanie zapalniczek przyjmują do 30 września wszystkie urzędy skarbowe, pobierające opłatę w wysokości 1 zl. od zapalniczki kieszonkowej i 3 zł. od zapalniczki ściennej lub stołowej.

„Hitlerofilia acuta“

Cat czy Pat?

Hitlerofilizm jest integralną częścią ideologii prawicy politycznej, — nie tylko endeckiej. Rzecz zrozumiała — interes klasowy i pewne pokrewieństwo ideologiczne. A poza tym — pewne wspólne koncepcje w polityce zagranicznej.

Nic to, że Hitler walczy zapamiętale z katolicyzmem, a papież wydaje mocne antyhitlerowskie encykliki. A nasza prawica jest przecież niezmiernie „katolicka“. Interes klasowy jest ważniejszy. Doszło do tego, że nawet jedno z pism umiarkowanych wytknęło hurra-hitlerowskiemu „Merkuriuszowi“, że więcej mu zależy na Hitlerze, niż na religii..

Nic to, że dzień w dzień powtarzają się prowokacje w Gdańsku; że Gdańsk już faktycznie jest w rękach hitlerowców; ze coraz silniej gnębi się mniejszość polską w Niemczech; że nasze wybrzeże jest zagrożone. Naszym drogowskazem powinno być morze! — pisze „Dziennik Narod.“ — i zaraz dodaje: ale Hitler jest **„pożyteczny“**. Tak, Hitler jest „pożyteczny“ — potwierdza w swej książce endek p. Giertych.

Nic to, że Polska jest związana sojuszem z Francją. Francja jest stale traktowana w prasie hitlerowskiej, jako państwo „chaosu“, „rozkładu“, „komunizmu“ i t. d. Tylko bowiem kochana Hitleria jest państwem porządku, dyscypliny i przyszłości.

Poprostu chorobliwe **zaślepienie** tych, którzy uważają się przecie za „narodowców“ i „**państwowców**“. Zjawisko, o **którym — pod adresem** „narodowców“ francuskich — pisze francuski prawicowiec(!) Kerillis („Oto wojna!“), stwierdzając patologiczny wprost **ZANIK POCZUCIA NIEBEZPIECZEŃSTWA: właśnie dla państwa i narodu.**

Przytoczymy dwie ilustracje. Wczoraj obszerniej pisaliśmy o nieprzyzwoitym wystąpieniu „Czasu“. „Czas“ nie jest aż w tym stopniu hitlerofilski, co niektórzy inni, ale hołduje orientacji prohitlerowskiej w polityce zagranicznej. I oto — w dobie prowokacyj hitlerowskich — oświadcza, że nie hitleryzm winien, bo zaostrzenie stosunków należy (dosłownie!) „przypisać bezładowi w stosunkach wewnętrznych i polityce wojewody śląskiego“. Tylko tym dwum czynnikom **POLSKIM!** Hitlerowcy są niewinni jak baranki! To widocznie Poniatowski i Grażyński urządzają hece w Gdańsku. Nieprzyzwoitość wprost nieprawdopodobna. Autora widać coś zamgliło!

Ale oto przed nami nowy nieprzywoity kawał, jeszcze lepszy. Do boju ruszył w „Słowie“ sam Cat, hitlerofil z hitlerofilów, — ten, który niegdyś napisał, że z polityką min. Becka naogół się zgadza, ale wydaje mu się **za mało** pro-niemiecką. Czegóż chce p. Cat?

Po pierwsze piętnuje PAT., że **PODAJE FAKTY(!!)** prześladowań Polaków w Niemczech. Czy uważa te fakty za nieprawdziwe? Nie, wcale nie; Ale wogóle — po co podawać fakty? Po co Polacy w kraju mają o tym wszystkim **wiedzieć!** Nieprawdopodobne... ale czytajmy oto:

„Te stałe informacje o szykanach muszą oczywiście *podniecać opinię polską*. Powiem nawet więcej, byłoby źle, gdyby nie podniecały. Polak winien być czuły na krzywdy swoich rodaków. Ale Polak posiadający własne państwo, może żądać od swego rządu, aby rodaków bronił *drogą dyplomatyczną* a nie przedwojennymi sposobami wieców, protestów i hałasów prasowych“.

Czytelnik zapewne przeciera oczy.. Więc jakto? Polaków gnębią w Niemczech; prowokują w Gdańsku — i PAT **MA MILCZEĆ?!** Polska ma o niczem nie wiedzieć? Nie powinna się „zwiecować“?! Jak wiadomo, dostęp prywatnych wiadomości z terenu gdańskiego i niemieckiego jest bardzo utrudniony. Zresztą prywatne wiadomości zostaną natychmiast **skrytykowane przez naszych hitleromanów** jako „przesadne“ lub zgoła nieprawdziwe. Wystarcza działać — powiada Cat — „drogą dyplomatyczną“. „Wystarcza“ ta dyplomacja, która właśnie doprowadziła do obecnego stanu.

Oślepić Polskę! — wołają w patologicznym transie nasi hitlerofile. — Niech nic nie wie o stosunkach w Niemczech i Gdańsku! o grożących dalszych niebezpieczeństwach! To już poważna psychoza..

Ale dalej. Cat ma jeszcze inną pretensję, w związku z pierwszą. I tu nawet — zlekka oczywiście — podnosi głos na min. Becka. Dlaczego bowiem, zapytuje w gniewie, pozwala na to, że społeczeństwo zajmuje się tymi kwestiami; że wiecuje i protestuje? Czyż to nie jest polityka **„przekazywania sprawy społeczeństwu“**? Do czego to prowadzi? — okropnie oburza się Cat.

„Tymczasem obserwując działalność naszego ministerium, dochodzę do przekonania, że takie przekazywanie spraw z zakresu polityki zagranicznej *wiecom do załatwienia (!) jest ulubioną metodą* tego ministerium“.

„Ulubioną metodą ministerium“... Cóż za bzdura! Wszak odwrotnie, wiece i odczyty np. w sprawie gdańskiej napotykały na poważne przeszkody. Piszący te słowa przed rokiem tylko z największym trudem mógł wygłosić odczyt o Gdańsku w Łodzi, a i to z pewnymi ograniczeniami.

To **Żydzi** rozdmuchują całą sprawę! — woła Cat. — Nie dość na tym: oświadcza, że Hitler zrobił, **co mógł**, dla załatwienia tarć z Polską. Jego wysiłki były **WIĘKSZE(!!)**, niż wysiłki polskie... Czytajmy uważnie te majaczenia:

„Ale z równym obiektywizmem muszę przyznać, że kanclerz Hitler *zrobił co mógł*, aby stosunki między naszymi dwoma krajami zmienić na lepsze. Muszę tu przyznać, że wysiłki Niemców, prasy niemieckiej i t. d. w tej dziedzinie *były większe niż nasze (!)*. I oto przychodzi koniec konwencji genewskiej. Zaczynają się szykany w Niemczech i oto prasa „naprawiacka“, prasa lewicowa, wszystko co spółczuje z czerwoną Hiszpanią, a przede wszystkim prasa żydowska robi co może, aby wzniecić i odnowić w społeczeństwie polskim te same uczucia do Niemców, któreśmy do nich mieli za czasów ucisku i niewoli“.

Żaden berliński „Beobachter“ nie prześcignie **wileńskiego „Beobachtera“** w obronie hitleryzmu. **TO POLSKA WINNA!** — oto do czego sprowadza się w świetle przytoczonych wywodów pozycja Cata. Nawet na swego kochanego min. Becka krzywi się trochę, tłomacząc zresztą jego zachowanie się intrygami **„naprawiackich korepetytorów“** (których? skąd?)..

Tyle Cat. To już chyba **szczyty** hitlerofilskich osiągnięć w Polsce. Jeśli już PAT. na ławie oskarżonych, — ba, niemal sam min. Beck! Jeśli chce się społeczeństwo oślepić — aby nie widziało, co się dzieje! Jeśli się Hitlerowi wydaje świadectwo moralności, a **OSKARŻA SIĘ — POLSKĘ...**

Czyż podobna iść dalej To już choroba — ciężka psychoza. Hitlerofilia „acuta“ (ostra).

Cat nas oczywiście mniej obchodzi. Obchodzi nas bardziej **NIEBEZPIECZNY SYMPTOMAT.**

K. Czapiński.

Knut Hamsun

brnie dalej w hitleryzmie

Pisaliśmy przed rokiem o tegengoladzie ongi znakomitego pisarza norweskiego Knuta Hamsuna, autora „Głodu“, który u schyłku dni swoich zhitleryzował się i usprawiedliwia mordy, obozy koncentracyjne, sądy kapturowe i t. d.

Jak widać, Hamsunowi nie jest lepiej, gdyż na niedawno odbyty w Lubece zjazd „Nordyckiej Społeczności“ Hamsun wysłał *depeszę hołdowniczą*, jako „stary pangermanin“, przy czym zapewnił, że przyszłość Norwegii związana jest z przyszłością Niemiec.

Przeciw piratom!

Przeciw faszystowskim napastnikom!

Uchwały Międzynar. Socjalistycznej i Zawodowej

Dnia 15-go i 16-go b. m. odbyło się w Paryżu posiedzenie przedstawicieli obu Międzynarodówek, Socjalistycznej i Zawodowej, zwołane na żądanie hiszpańskich zw. zawodowych, celem ponownego zbadania sytuacji hiszpańskiej. Delegacja hiszpańska składała się z tow. Caballero, Tomas, Araquistain i Llopis, jako przedstawiciele ruchu zawodowego i tow. Cordero, Pena i Azorin, przedstawiciele partii socjalistycznej. Międzynarodówkę Socjalistyczną reprezentowali tow. de Brouchere, Adler, Dalton, Gillies i Bracka. Międzynarodówkę Zawod.: Citrine, Jouhaux, Jacobsen, Schevenels, Kupers, Stolz, Tayerle. Przewodniczyli na zmianę de Brouchere i Citrine.

Po obszernych referatach tow. Caballero, Pena i de Brouchere'a, który dopiero co wrócił z Hiszpanii, oraz wszechstronnej dyskusji, powzięto następującą uchwałę:

„Międzynarodówka Socjalistyczna i Zawodowa wielokrotnie — a zwłaszcza w rezolucji z 24-go czerwca 1937 r. ustaliła wspólną politykę, którą chcą prowadzić na rzecz przywrócenia prawa międzynarodowego dla Hiszpanii i zachowania pokoju światowego drogą zdecydowanej polityki bezpieczeństwa zbiorowego. Wypadki aż nadto potwierdziły słuszność naszych poglądów i Międzynarodówki są bardziej niż kiedykolwiek zdecydowane wszelkimi rozporządzalnymi środkami dążyć do urzeczywistnienia programu, wytkniętego we wspomnianej rezolucji.

Rada Ligi Narodów i Zgromadzenie Ligi, obradujące obecnie, mogą jeśli opinia publiczna z dostateczną siłą na to nalegać będzie — w wysokim stopniu przyczynić się do tego, że uratuje się pokój i odbuduje się prawo. Międzynarodówki żądają, by przede wszystkim i niezwłocznie zastosowano środki następujące:

1) skuteczne zgnębienie korsarstwa na Morzu Śródziemnym i skuteczne przywrócenie swobody żeglugi dla wszystkich okrętów o uznanych flagach. Układ z Nyon należy przywitać jako pierwszy krok do tego celu; nie można jednak przeoczyć braków tego układu i Liga Narodów winna tu wkroczyć.

2) Wycofanie armii najezdniczych, wysłanych do Hiszpanii przez państwa faszystowskie, a których charakter ostatniej mowy Mussoliniego i Hitlera odsłoniły z całym cynizmem. Członkowie Ligi Narodów zobowiązali się artykułem 10 paktu Ligi do „szanowania i obrony od wszelkiej napaści zzewnątrz całości obszaru i niepodległości politycznej wszystkich członków Ligi“. Czas najwyższy, by zgodnie z postanowieniami paktu „Rada pomyślała o środkach do wykonania tego zobowiązania.

3) Przywrócenie prawa prawowitego Rządu hiszpańskiego do zakupu broni na rynku międzynarodowym celem przywrócenia pokoju i porządku w jego kraju, co, oczywiście jest jednym ze środków do przeprowadzenia wspomnianego zalecenia.

Międzynarodówki wzywają należące do nich organizacje, by podwoiły swe usiłowania dla zapewnienia powodzenia swej polityce. Międzynarodówki wysyłają delegację do Genewy, by tam przedłożyć swe żądania.

Międzynarodówki zasyłają bohaterskim bojownikom Hiszpanii republikańskiej wyrazy podziwu i zaufania robotników całego świata i — odpowiednio do własnych wysiłków hiszpańskiego ruchu robotniczego do coraz jednolitowego oporu przeciw faszystom — zapewniają ich, że organizacje Międzynarodówek nadal wywierać będą nacisk na poszczególne rządy i na opinię publiczną, celem skutecznego poparcia robotników hiszpańskich“.

Delegacja Międzynarodówek do Genewy składa się z tow. de Brouchere i Longuet'a z ramienia Międzyn. Socjalist. i Citrine'a i Jouhaux z Międzyn. Zawodowej.

Niemieccy „rewolucyjni-socjaliści“

wracają do Socjalnej Demokracji

Po zwycięstwie Hitlera i zdławieniu ruchu robotniczego w Niemczech, wśród emigracji robotniczej nastąpił rozłam, który z biegiem czasu coraz więcej się pogłębiał. Doszło do tego, że wśród samej emigracji robotniczej potworzyło się kilkadziesiąt grup i grupek, z których wiele liczyło po kilka osób.

W tej rozproszkowanej masie emigracyjnej tylko dwie organizacje — jeśli chodzi o socjalistów — były liczebnie silniejsze i pod względem ideowym jednolite, mianowicie dawna Socjalna Demokracja i t. zw. rewolucyjni socjaliści (RSD.). Obie te grupy miały też największe wpływy wśród nielegalnych działaczy w Niemczech.

Obecnie organizacja RSD. rozwiązała się i *wstąpiła z powrotem do Socjalnej Demokracji*. Na zebraniu przedstawicieli tej organizacji powzięto uchwałę tej treści, że istnienie poszczególnych grup socjalistycznych nie ma racji bytu i tylko utrudnia walkę z faszyzmem, że wobec tego członkowie RSD. wracają do SD., by w ramach wspólnej organizacji skuteczniej pracować dla wspólnego celu.

Powrót następuje bez wszelkich rokowań i warunków z obu stron. Członkowie RSD. zachowują, oczywiście, swe poglądy i przekonania, ale przestrzegać będą dyscyplinę organizacyjną.

Uchwałę powzięto wszystkimi głosami przeciw jednemu.

W komentarzu do uchwały wyjaśniono, że głównym bodźcem do jej przyjęcia było *stanowisko robotników* w Niemczech, którzy coraz natarczywiej domagali się od RSD. zjednoczenia z SD.

Fakt zjednoczenia socjalistycznego jest niewątpliwie dodatni i należy go przywitać z zadowoleniem.

Górnicy w walce

Płace górników, inwestycje i ceny węgla

Długoletni okres kryzysu, to przede wszystkim okres straszliwej nędzy robotników w górnictwie. W żadnej gałęzi przemysłu nie poczynił kryzys takiego spustoszenia w załogach robotniczych, nie niszczył tak bezwzględnie i w takich rozmiarach podstaw bytu robotników jak w górnictwie. Wystarczy zastanowić się nad wymową kilku poniższych cyfr, aby sobie uprzytomnić ogrom nędzy górników w latach kryzysowych.

W roku 1929 pracowało w kopalniach węgla trzech naszych zagłębi 125,000 robotników, a w roku 1936 już zaledwie, uwzględniając świętówki i urlopy turnusowe, 54,000 robotników.

Suma rocznej wypłaty na zarobki robotnicze w górnictwie węglowym wynosiła w roku 1929 — 354 miliony złotych, a w roku 1936 — zaledwie 138 milionów złotych. Jak widzimy z zestawienia tych cyfr, liczba zatrudnionych robotników *spadła o 55%*, a suma wypłaconych zarobków *o 61%*. Wydobycie węgla zaś *spadło tylko o 38%*. Niewspółmierny spadek wydobycia węgla w porównaniu z katastrofalnie wielkim spadkiem liczby robotników i sumą wypłaconych zarobków dowodzi olbrzymiego wzrostu wydajności pracy robotników właśnie w okresie gwałtownego zmniejszenia załóg i obniżenia płac.

Postrachem zwalniania z pracy, groźbami zsyłki na urlopy turnusowe i przenoszeniem do gorzej płatnej pracy, wymuszono na robotnikach nie tylko coraz większą wydajność pracy, ale i zgodę na coraz niższe zarobki. Na wszelkie protesty przeciw obniżkom płac i przeciw masowym redukcjom odpowiadali kapitaliści i kolejne rządy: *musimy przetrwać kryzys. Jak się tylko poprawi sytuacja gospodarcza kopalń, przystąpimy natychmiast do poprawy warunków bytu robotników*. Robotnicy cierpieli głód, pracowali ponad siły, zaciskali zęby i pięści i czekali na upragnioną poprawę koniunktury. No i nareszcie... Sytuacja w górnictwie zaczęła się poprawiać. Wzrasta zbyt i wzrastało wydobycie. Ceny **na rynkach** zagranicznych poszły w górę i zaczęły być „opłacalne“. Wzrost zbytu na rynku krajowym nie obciążony już stratami eksportu, poprawił bardzo znacznie dochody kopalń. O znacznej poprawie dochodów kopalń świadczy najwymowniej i fakt, że *podczas, kiedy wydobycie węgla wzrosło w pierwszym półroczu roku 1937 o 29% w porównaniu z półroczem roku ubiegłego, to liczba robotników zwiększyła się zaledwie o 10%.*

Górnicy, widząc tak znaczną poprawę koniunktury w górnictwie, zażądali podwyżki płac.

Zdawałoby się, że tak przemysłowcy węglowi jak i Rząd zgodzą się bez większego sprzeciwu na podwyżkę płac górniczych. Przecież tak rządy, jak i przemysłowcy przyrzekali stale górnikom poprawę bytu z chwilą poprawy koniunktury w górnictwie.

Niestety, górnicy przekonali się jeszcze raz, jaką wartość mają takie gołosłowne przyrzeczenia. Przemysłowcy węglowi bowiem *odrzucili bez żadnych skrupułów żądanie podwyżki płac.* Rząd również podzielił stanowisko przemysłowców i *nie zgodził* **się** *na podwyżkę płac.* Górnośląska Komisja Pojednawczo - Arbitrażowa, orzekając w sporze o płace, wydała orzeczenie według dyrektyw Warszawy. *A dyrektywy były: odrzucić generalną podwyżkę płac.* Orzeczenie komisji przyznało tylko niektórym kategoriom robotników nieznaczne podwyżki płac. Przeciętna suma zwyżki płac po orzeczeniu komisji *wyniesie zaledwie 1½%!*

Ani przemysłowcy, ani Rząd nie przeczą poprawie koniunktury w górnictwie. Oświadczają jednak, że zyski kopalń osiągane z poprawy koniunktury *nie mogą być przeznaczone na podwyżki płac, lecz wyłącznie na inwestycje kopalń i odnowienie wyniszczonych w okresie kryzysu kotłów i maszyn.*

Zarówno Rząd jak i przemysłowcy twierdzą, że osiągane obecnie w związku z poprawą koniunktury, zyski kopalń *nie pozwalają na jednoczesne przeprowadzenie inwestycyj i podwyżek płac.* Płace robotnicze w górnictwie mogłyby być podwyższona, ale pod warunkiem zgody Rządu na podwyżkę cen węgla. Tak twierdzą przemysłowcy. Rząd zaś stanął na stanowisku, że na podwyżkę cen węgla zgodzić się nie może, a *zatem nie mogą być podwyższone i płace robotników w górnictwie.*

Centralny Związek Górników *nie może się zgodzić z uzależnieniem płac górników od cen węgla.* Rozumiemy potrzebę, a nawet konieczność odnowienia zdewastowanych rabunkową gospodarką w okresie kryzysu kopalń i urządzeń. Ale mimo to musimy postawić *na pierwszym miejscu konieczną potrzebę podwyżki płac robotników.*

Robotnicy w górnictwie przeżyli w okresie długich lat kryzysu bez przesady prawdziwe piekło nędzy. *Wyniszczyli się całkowicie ze sprzętu domowego, z ubrań, bielizny, obuwia i pościeli.* A co gorsza — na skutek *ciągłego niedojadania, wyniszczyło się ich zdrowie i siły do pracy.* Wystarczy zajrzeć do pierwszego z brzegu mieszkania robotniczego, aby się przekonać o wprost potwornych rozmiarach nędzy: *zamiast pościeli, śpią rodziny górnicze na jakichś barłogach z łachmanów. Ubrania łata na łacie. A twarze... ziemisto szare i wychudzone, jak twarze ludzi - upiorów.*

Wymagać w tych warunkach od górników, by nadal głodowali, bo zyski kopalń, płynące z poprawy koniunktury, muszą być obracane na inwestycje, a płac podwyższyć nie można, bo by trzeba podwyższyć ceny węgla, jest niepodobieństwem i nieludzkim barbarzyństwem. My takiego barbarzyńskiego stanowiska nie tylko nie uznamy, ale zrobimy wszystko, *wbrew i mimo wyroku komisji arbitrażowej, by płace robotników w górnictwie zostały podwyższone.*

Stawiamy sprawę jasno: *Rząd ma prawo kontroli gospodarki węglowej; Rząd za własne kopalnie węgla; Rząd wie dokładnie, czy przemysł węglowy ma zyski i jak wysokie są te zyski.*

Górnicy nie mogą dalej głodować, jedynie dla tego, że sobie Rząd i kapitaliści pięknie wykalkulowali: najpierw inwestycje, a jak kiedyś coś zostanie z zysków to dopiero pomyślimy o płacach. I dla nas utrzymanie cen węgla jest ważne. Rozumiemy wszystkie ujemne skutki ich podwyżki. Wiemy jednak, że utrzymanie obecnych płac odbywa się kosztem dalszego głodu, nędzy i niszczenia zdrowia górników.

Górnicy nie chcą, nie mogą dłużej głodować. Górnicy muszą uzyskać podwyżkę płac.

JAN STAŃCZYK.

„Honorowe legitymacje“

dla matek w Hitlerii

Nadburmistrz miasta Dortmund wydał „honorowe legitymacje“ dla matek obdarzonych licznym potomstwem.

Za okazaniem tej legitymacji bynajmniej nie otrzymuje się ani o jeden gram więcej masła lub więcej tłuszczu, lecz nie trzeba wystawać w kolejce w urzędach państwowych i jest się załatwionym za kolejnością.

Wydanie tej „honorowej legitymacji“ dowodzi, jak bardzo zbiurokratyzowało się życie w Hitlerii, że matki całe dni tracą na deptanie po urzędach.

Hiszpańska łódź podwodna

terenem faszystowskiego napadu

Hiszpańska rządowa łódź podwodna „C. 2", znajdująca się od trzech tygodni w basenie handlowego portu w Breście, gdzie dokonywana jest naprawa jej motoru, była w sobotę widownią niezwykłego zajścia.

Około godz. 22-ej do rufy „C. 2" przybiło czółno, w którym znajdowało się 12 osób w cywilnych ubraniach. Jeden z przybyłych przedstawił się jako dowódca hiszpańskiej rządowej łodzi podwodnej „C. 4", stojącej na kotwicy od kilku tygodni w porcie Le Verdon, również w celu naprawy motoru.

Po wymianie powitań między dowódcami obu łodzi podwodnych i w chwili, gdy wszyscy obecni ustawili się w czworobok na pokładzie, dowódca łodzi „C 4" zaproponował swemu koledze Ferrando, aby wydał swą podwodną łódź za opłatą trzech milionów pesetów. Kapitan Ferrando odmówił. Przybyli skierowali wówczas w stronę marynarzy „C. 2" ręczny karabin maszynowy, zmusili ich do podniesienia rąk. Hałas, który powstał, zwrócił uwagę strażnika, stojącego w pobliżu na wybrzeżu, który wystrzelił w kierunku napastników i zabił jednego z nich na miejscu. Równocześnie zaś uruchomił on syrenę alarmową.

Napastnicy rzucili się do ucieczki samochodem, uprowadzając z sobą dowódcę „C. 2" i oficera mechanika.

Zostali oni jednak w niedzielę we wczesnych godzinach rannych ujęci przez policję w okolicach Bordeaux wraz z uprowadzonymi przez nich oficerami łodzi „C. 2".

Są to Parella Raphael i Antoni Martin, adwokat, pochodzący z Henday oraz inżynierowie Sangello i Robert Chaix z St. Jean de Luz.

Ze wstępnego śledztwa wynika, że po ogłuszeniu wartownika francuskiego przy arsenale dowódca łodzi podwodnej „C. 4" Las Herras na czele 10 ludzi wszedł na pokład łodzi „C. 2 i polecił załodze zgromadzić się w kajucie okrętu na czas rozmowy, jaką chciał przeprowadzić z dowódcą „C. 2" Ferrando.

Jeden z marynarzy odmówił wykonania tego rozkazu i wystrzałem z rewolweru zabił jednego z napastników, który chciał go zmusić do pójścia za przykładem jego towarzyszy.

Napastnicy pod groźbą rewolwerów chcieli zmusić załogę do wypłynięcia na morze pod flagą gen. Franco. lecz wartownik francuski zaalarmował wartownię przy arsenale, wobec czego napastnicy zbiegli, zabierając ze sobą jako zakładników kapitana Ferrando i oficera mechanika Tabonzin.

W Chinach

Walki na lądzie i w powietrzu

NALOT NA NANKIN

W ciągu niedzieli Nankin był dwukrotnie bombardowany przez 50 samolotów japońskich. Atakujące samoloty powitane zostały silnym ogniem artylerii przeciwlotniczej. Jednocześnie wzbiły się w górę samoloty chińskie, staczając zaciekłe walki z napastnikami.

Po południu 23 samoloty japońskie dokonały ponownego nalotu. W obu wypadkach ataki zostały odparte bez poważniejszych strat. Źródła chińskie podają, że 6 samolotów japońskich zostało zestrzelonych.

NA TRZECIEJ LINII

Agencja Domei donosi: Wojska chińskie, które cofnęły się na froncie szanghajskim na drugą linię, przechodzącą przez Lotenszen — Liu Hangszen — Taszang przygotowują się do dalszego odwrotu w kierunku trzeciej linii, przechodzącej przez Liuhoszen — Kiating — Mangkiang. Część wojsk chińskich rozpoczęła już odwrót w ciągu ubiegłej nocy.

Echa tragedii polarnej

sprzed 25 lat

Sowiecka ekspedycja polarna natrafiła na półwyspie Bennetta na ślad zaginionej przed 25 laty wyprawy arktycznej pod kierunkiem barona Tolla. Ekspedycja ta udała się w r. 1912 na parowcu rosyjskim „Zorza" do krajów podbiegunowych i od tego czasu wszelki słuch o niej zaginął.

Z odnalezionych obecnie dokumentów wynika, że baron Toll z dwoma uczestnikami ekspedycji wędrowali pieszo po polach lodowych i dotarli do półwyspu Bennetta, gdzie zginęli śmiercią głodową.

Epidemia czerwonki w woj. lwowskim

W powiecie Kamionka Strumiłowa szerzy się epidemia czerwonki. Ogniskiem epidemii jest wieś Zawidcze, gdzie trwa ona już trzeci tydzień. Nie ma rodziny, w której nie chorowałoby 2—3 osoby. Było również kilka wypadków śmiertelnych. Ostatnio zanotowano wypadki czerwonki we wsiach Szczurowie i Smorzew.

Plan pOciągów

na Festiwal Sztuki w Warszawie

Jak podawaliśmy, odbędzie się w Warszawie od dnia 2—10 października b. r. Powszechny Festiwal Sztuki Polskiej.

Prócz wielu pociągów popularnych z 27-miu miejscowości z całej Polski, przyznane są zniżki indywidualne na karty uczestnictwa Ligi Popierania Turystyki, a mianowicie: 75% zniżki kolejowej w drodze powrotnej, która to zniżka dostępna będzie dla wszystkich, 50% zniżki dla urzędników, korzystających z normalnej zniżki kolejowej.

Stacja wyjazdu pociągu:	Pobyt w Warszawie dnia:	Infor. Cena biletu:
Katowice	2—3.X	zł. 16.50
Łódź	3.X	zł. 12.60
Lwów	3—4.X	zł. 16.10
Dąbrowa Gorn.	3—4.X	zł. 16.10
Białystok	3—4.X	zł. 13.90
Kraków	3—4.X	zł. 16.50
Gdynia	3—4.X	zł. 18.30
Wilno	4—5.X	zł. 18.60
Poznań	4—5.X	zł. 16.30
Chorzów miasto	4—5.X	zł. 16.50
Brześć	5—6.X	zł. 14.70
Bielsko	5—6.X	zł. 15.50
Częstochowa	5—6.X	zł. 14.70
Grodno	6—7.X	zł. 15.50
Sosnowiec	6—7.X	zł. 16.30
Przemyśl	6—7.X	zł. 18.50
Lublin	6—7.X	zł. 13.90
Kalisz	7—8.X	zł. 15.30
Stanisławów	7—8.X	zł.21.30
Włocławek	7—8.X	zł. 13.90
Bydgoszcz	8—9.X	zł. 15.90
Drohobycz	8—9.X	zł. 15.90
Równe	8—9.X	zł. 19.60
Tarnopol	9—10.X	zł. 21.30
Kielce	9—10.X	zł.13.90
Piotrków	10.X	zł. 12.90
Radom	10.X	zł. 13.90

Podane powyżej informacyjne ceny biletów kolejowych na pociągi popularne obliczone są za przejazd pociągiem przyśpieszonym z danej miejscowości do Warszawy i z powrotem, wraz z bezpłatnym wstępem na imprezy Festiwalu, o ile wycieczka liczyć będzie conajmniej 500 uczestników. W razie zgłoszenia się mniejszej ilości, conajmniej jednak 200 osób — podane ceny podwyższone będą o około zł. 2.

Sejmik robotniczy

W miesiącu propagandy Klasowych Zw. Zaw.

(W sali Domu Robotniczego w Bielsku na wezwanie Okręgowej Komisji Klasowych Związków Zawodowych zjawiło się około 200 delegatów i mężów zaufania z fabryk Bielska — Białej na konferencję, aby naradzić się nad sposobem wyzyskania miesiąca propagandy za zjednywaniem członków do Klasowych Związków Zaw. i zastanowienia się nad obecnym położeniem klasy robotniczej.)

Konferencję zagaił i na niej przewodniczył tow. Jaromin Antoni.

O sytuacji ogólnej i sprawach robotniczych wygłosił referat tow. Rozner Karol. O znaczeniu Zlotu Okręgowego TUR. i ogólnopolskiego na 26 września b. r. w Warszawie oraz o znaczeniu prasy socjalistycznej referował tow. Pysz Andrzej.

Po dyskusji uchwalono na wniosek tow. Pysza, rezolucję treści następującej:

Konferencja stwierdza, że faszyzm i hitleryzm świadomie uprawia politykę awanturniczą przeciwko państwom demokratycznym, aby doprowadzić do wojny, która dla faszyzmu, ma być jedynym ratunkiem istnienia.

W tych warunkach konferencja wyraża przekonanie, że polityka zagraniczna Polski winna być prowadzona równomiernie z polityką pokojową państw demokratycznych, przeciwstawiając polityce zbrojnej państw faszystowskich.

W polityce wewnętrznej lud pragnie, aby Polska weszła na drogę demokracji, i aby rządy były oparte na zaufaniu robotników i chłopów.

Z okazji miesiąca propagandy za Klasowymi Związkami Zaw. konferencja wzywa wszystkich robotników okręgu Bielsko — Biała — Żywiec — Cieszyn, dotąd niezorganizowanych, do wstąpienia w szeregi Klasowych Związków Zawodowych. Przeprowadzenie tej akcji zebrani delegaci przyjmują do siebie.

Nadto konferencja uchwala, że wszyscy delegaci czy mężowie zaufania oraz członkowie Kl. Zw. Zaw. winni być prenumeratorami „Naprzodu" i innych pism socjalistycznych, zamówienia zaś prenumeraty uskuteczniać w Reprezentacji tych gazet w Białej ul. Komorowicka 4 I p.

Konferencja wzywa całą młodzież i starszych do masowego wzięcia udziału w Zlocie ogólnopolskim młodzieży w dniu 26 września b. r. w Warszawie, by na stokach Cytadeli razem z młodzieżą całej Polski ludność tut. okręgu mogła złożyć przysięgę wierności dla naszych haseł.

Konferencja zapewnia masy ludowe, że robotnicy spod czerwonych sztandarów PPS. wspólnie z chłopami będą dalej walczyć o Rząd Robotników i Chłopów.

Konferencja przesyła wyrazy czci ludowi hiszpańskiemu, broniącemu się przed najazdem.

Skok

z płonącego samochodu

Na szosie pod Olkuszem w limuzynie, którą jechał z Krakowa do Częstochowy Wł. Łubieński wraz z szoferem J. Piórkowskim nastąpiła gwałtowna eksplozja motoru i pożar. W ostatnim momencie z objętego ogniem auta zdołali wyskoczyć w płonących ubraniach Łubieński i jego szofer, przy czym Piórkowski doznał poważniejszych poparzeń twarzy i rąk. Stan jego nie jest groźny. Łubieński doznał powierzchownych poparzeń twarzy i rąk. Auto uległo prawie doszczętnie zniszczeniu.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

KOLARSTWO

WIŚNIEWSKI ZWYCIĘZCĄ WYŚCIGU DO MORZA

W niedzielę zakończony został w Warszawie szósty wyścig kolarski do morza.

Na Dynasy pierwszy wpadł Wiśniewski, 2) Nieciejewski, 3) Cieniewski.

W ogólnej klasyfikacji biegu I-sze miejsce zajął Wiśniewski 32:53:07,6) 2) Cieniewski (33:04:00,6).

LEKKOATLETYKA

ZAWODY LEKKOATLETYCZNE W BORYSŁAWIU

W niedzielę odbyły się zawody lekkoatletyczne w Borysławiu przy udziale czołowych naszych zawodniczek.

Sensacją było zwycięstwo wilnianki Czarnockiej w oszczepie nad Wiś[illegible]

PIŁKA NOZNA

POLONIA — ŚMIGŁY 6:1.

W niedzielę na stadionie Polonii w Warszawie rozegrany został mecz piłkarski o wejście do ligi pomiędzy stołeczną Polonią a wileńskim WKS Śmigły. Zwyciężyła Polonia w pięknym stylu 6:1 (4:1).

WARSZAWIANKA POKONAŁA Ł. K. S.

Na stadionie wojska polskiego rozegrany został mecz o mistrzostwo Ligi, w którym Warszawianka pokonała ŁKS 2:1 (1:0).

WARTA — GARBARNIA 3:1.

W Poznaniu odbył się mecz piłkarski o mistrzostwo Ligi, w którym Warta pokonała Garbarnię 3:1 (2:0)

HAPOEL — POGOŃ

W niedzielę odbyło się we Lwowie rewanżowe spotkanie piłkarskie pomiędzy ligową Pogonią a Hapoelem z Tel-Avivu. Zwyciężyła drużyna lwowska 7:2 (4:1).

RUCH — WISŁA 2:2.

W niedziele, w obecności 8 tysięcy widzów rozegrany został w Krakowie mecz piłkarski o mistrzostwo ligi Ruch — Wisła. Mecz dał wynik remisowy 2:2.

TENIS

JĘDRZEJOWSKA ZŁAMAŁA PALEC U NOGI

Jadąc pociągiem z Nowego Jorku do Chicago na skutek zarzucania na wirażach spadła Jędrzejowskiej na nogę ciężka waliza.

Jędrzejowska mimo to kontynuowała podróż do Los Angeles, gdzie skonstatowano złamanie palca.

Istnieje jednak obawa, że tenisistka dopiero za 3 miesiące będzie mogła wznowić grę na kortach.

JUGOSŁAWIA — POLSKA 3:2.

W niedzielę rozegrane zostały ostatnie dwie gry pojedyncze w międzypaństwowym meczu tenisowym Polska — Jugosławia w Białogrodzie.

W pierwszej grze Hebda pokonał Kukuljewicza w trzech setach 2:6, 6:4, 6:1.

Mitic, który walczyć miał z Tłoczyńskim, zrezygnował ze spotkania.

Ostatecznie mecz Polska — Jugosławia dał wynik 3:2 na korzyść Jugosławii.

ATLETYKA

Mistrzostwa Warszawy w podnoszeniu ciężarów, które odbyły się w lokalu Elektryczności, wykazały wyraźną wyższość zawodników z „Elektryczności" nad innymi klubami, co się wykazało w zdobyciu wszystkich pierwszych miejsc, oprócz ciężkiej wagi, gdzie startował 1 zawodnik z Legii.

Waga kogucia, podniósł Zawadzki (Elek.) w trójboju olimpijskim 200 kg

Piórkowa Ceroń (Elektr.) 217,5 kg.

Lekka Nalewajski (El.) 257,5 kg. Jest to bardzo dobry wynik.

Średnia Gormulski (El.), mając wagę lekką, startował w średniej, zajmując wynikiem 232,5 kg pierwsze miejsce.

Półciężka Sadowski (El.) mistrz Polski, podniósł 290 kg i jedynie dzięki złej taktyce nie pobił zgłoszonego przez siebie rekordu Polski, który wynosi 302,5 kg.

W ciężkiej wadze Majewski (Legia) podniósł 230 kg.

W walkach o drużynowe mistrzostwo Warszawy w walkach Elektryczność — wygrała ze Skrą 17×4 pkt. Rywal — Prąd 13×9.

Klasowy Ruch Zawodowy

w Poznaniu

Wrzesień został wyznaczony przez Centralną Komisję Związków Zawodowych w Polsce, jako miesiąc propagandy na rzecz klasowych związków zawodowych.

W miesiącu tym rozpoczęliśmy tedy werbunek nowych członków do walki o wyzwolenie mas pracujących z ucisku kapitalistycznego — do walki z faszyzmem w obronie zagrożonej demokracji. Klasowy ruch zawodowy w Poznaniu posiada własną kartę w dziejach walk proletariatu — kartę pisaną trudem i potem i tym co człowiek ma najdroższego — krwią własną.

Przerzucamy pożółkłe karty archiwum związków klasowych i czytamy historię ciężkich i krwawych nieraz zmagań o wyzwolenie człowieka pracy.

Klasowy ruch zawodowy w Poznaniu datuje się już od przeszło 50 lat. Do pionierów tego ruchu należeli pracownicy i pracownice zatrudnieni w ówczesnych fabrykach cygar. Ich następcy zrzeszeni są obecnie w Związku Zawodowym Robotnic i Robotników Przemysłu Tytoniowego w Polsce.

W latach 1888 — 9 zorganizowali się brukarze — w tym samym mniej więcej czasie drukarze, robotnicy budowlani i drzewni.

Trudności, jakie w pracy organizacyjnej ruch klasowy napotykał, były wtedy ogromne.

Nieustanne szykany władz pruskich, nie udzielanie przez właścicieli lokali publicznych — pod presją policji pruskiej — sal na zebrania związków klasowych—zakaz odbywania zebrań we własnych związkowych lokalach tak zw. sekretariatach — bardzo częste aresztowania działaczy związkowych — oto w wielkim skrócie system szykan stosowanych przez zaborców.

Również zaciętym wrogiem organizacyj klasowych był ówczesny wydawca „Orędownika", Roman Szymański.

Prasa polska mieszczańska odniosła się nieżyczliwie do strajkujących robotników i wszelkimi sposobami zwalczała akcję strajkową, mającą na celu wywalczenie ludzkic warunków egzystencji.

Skwapliwie przedrukowywała z polakożerczego „Posener Tageblattu", uchodzącego za organ policji pruskiej, artykuły, zwalczające akcję strajkową robotników zorganizowanych w związkach klasowych.

Kler zwalczał także ruch klasowy, tworząc dla „przeciwwagi" „Chrześcijańskie Związki Zawodowe", („Christliche Gewerkschaften"), które w germanizowaniu polskiego robotnika nie ustępowały zażartym hakatystom.

I dopiero w roku 1902, co łojalnie stwierdzamy, kiedy w Poznaniu z inicjatywy ś. p. arcybiskupa Stablewskiego poczęto tworzyć Związek Zawodowy Polski— kler polski odstąpił od „Christliche Gewerkschaften".

Ruch klasowy — mimo tych wszystkich trudności i nieprzychylnego stanowiska pracodawców bez względu na narodowość, należących do „Arbeitgeberbundów" (Związki Pracodawców) — rozwijał się pomyślnie i dominował prawie we wszystkich zawodach.

Związki klasowe przeprowadziły w latach 1902 — 3 skuteczną akcję strajkową cieśli oraz robotników budowlanych i drzewnych, którzy wywalczyli 10 godzinny dzień pracy i umowy zbiorowe, normujące warunki pracy i płacy w tym zawodzie. W akcji strajkowej przeszkadzał Związek Zawodowy Polski (obecny ZZP.) z ulicy Półwiejskiej.

Kiedy w roku 1906 przy budowie zamku królewskiego, twierdzy hakatyzmu pruskiego i symbolu niemczyzny pracodawcy zakontraktowali murarzy i cieśli zrzeszonych w klasowych związkach zawodowych, w sukurs pracodawcom przybył nie kto inny, jak właśnie ten sam Związek Zawodowy Polski. Związek ten dostarczył „łamistrajków", którzy w asyście pruskich „pikelhaub" szli do pracy i od pracy.

*

W wolnej Polsce sytuacja klasowych związków zawodowych nie była łatwa.

Klasowe organizacje zawodowe nie mogły w Poznaniu uzyskać lokali publicznych dla zebrań, gdyż już nie zaborcy, ale Związek Restauratorów zakazał swoim członkom udzielanie sal i lokali na cele tych związków.

Zebrania robotnicze odbywano z konieczności na peryferiach miasta pod gołym niebem. Plon tych prac był jednak obfity.

Wzrastała klasowa świadomość robotników—ruch klasowy krzepł i rozwijał się liczebnie coraz lepiej aż wybił się na czoło miejscowych organizacyj robotniczych.

Zorganizowali się w ruchu klasowym robotnicy rolni oraz kolejarze, którzy w walce o prawa robotnicze ponieśli krwawe ofiary.

W dniu 26 kwietnia 1920 r. wyszli kolejarze z warsztatów przed Zamek królewski.

Poczęstowała ich wówczas kulami policja, będąca pod rozkazami nieszczęsnej pamięci endeckiego prezydenta policji, p. Karola Rzepeckiego.

Zginęli od kul robotnicy:

Mieloch Józef,
Ratajczak Marcin,
Dziembalski Michał,
Szkudlarek Kazimierz,
Derdziński Józef,
Domagała Stefan,
Rzyski Franciszek

w obronie słusznych praw — a pamięć ich bohaterskiej ofiary klasowy ruch zawodowy zachowa na zawsze.

Rozpoczął się okres wzmożonych walk z ruchem klasowym.

Prasa najrozmaitszych odcieni z endeckim „Kurierem Poznańskim" na czele nie przebierała w środkach i zjadliwości, by zwalczyć klasowe związki zawodowe, mimo, że tysiące robotników klasowo zorganizowanych poszło walczyć o Wolność Polski...

Ponieśli ofiary tramwajarze za przynależność do klasowych związków zawodowych; Dyrekcja szykanowała ich i zwalniała z pracy. W skrajnej nędzy żyją jeszcze dziś ofiarni ci towarzysze.

Długotrwałe walki musieli prowadzić robotnicy budowlani, metalowcy i drzewni z zachłannymi pracodawcami, którzy, stosując metody wyzysku i ucisku, nie zawsze nawet chcieli z robotnikami rozmawiać przy „wspólnym stole", jak to zaleca p. Adam Koc.

Pamięć tych walk, zwycięstw i klęsk żyje w zorganizowanych szeregach związków klasowych i jest bodźcem do dalszej walki o wielką sprawę, o wyzwolenie robotnika.

Obecnie ruch klasowy w Poznaniu obejmuje prawie wszystkie zawody, reprezentowane w następujących związkach:

Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i pokrewnych zawodów.

Związek Drukarzy i pokrewnych zawodów.

Związek Zawodowy Pracowników Kolejowych Z. Z. K.

Związek Robotników Przemysłu Metalowego w Polsce.

Związek Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce.

Związek Zawodowy Robotnic i Robotników Przemysłu Tytoniowego w Polsce.

Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Odzieżowego w Polsce.

Związek Pracowników Komunalnych i Instytucyj Użyteczności Publicznej.

Związek Zawodowy Robotników Rolnych Rz. P.

Centralny Związek Robotników Przemysłu Chemicznego.

Kierującym organem wszystkich związków klasowych na terenie m. Poznania jest Rada Związków Zawodowych, na czele której stoją towarzysze niezłomni w pracy i trudach — wypróbowani w walkach o słuszne prawa robotnicze: tow. Grajek Czesław — przewodniczący;

tow. Kowalewski Franciszek — sekretarz;

tow. Latanowicz Walenty — skarbnik.

*

Klasowy ruch zawodowy uczciwie walczy o należne prawa klasy pracującej.

W walce tej dąży do poprawy bytu szerokich mas robotniczych i pracowniczych, — do przebudowy społecznej w duchu socjalistycznym, co pozwoli uczestniczyć obecnie wydziedziczonym i upośledzonym masom robotniczym w produkcji i konsumcji dóbr materialnych.

Cel ten wielki i ostateczny osiągnąć może klasa robotnicza tylko po przez Klasowe Związki Zawodowe.

Robotnice i robotnicy — organizujcie się w ich szeregach.

Niech miesiąc wrzesień zapoczątkuje nowy okres w dziejach klasy robotniczej — okres zwycięstwa.

JOT.

Proces o nielegalne pochody

Przed Sądem w Chrzanowie zapadł w sobotę, dnia 18 września wyrok w sprawie tow. Alojzego Poloczka, Henryka Bromboszcza i 20 robotników budowlanych i drogowych, oskarżonych o to, że w lipcu 1935 r. na terenie Chrzanów — Trzebinia — Krzeszowice kilkakrotnie zmuszali robotników do rozpoczęcia strajku, urządzali nielegalne pochody i zebrania, nakłaniali innych do tychże czynów, a nadto niektórzy z oskarżonych znieważali władze, a to starostwo i policję.

Prokuratura sprzeciwiała się umorzeniu sprawy na podstawie amnestii, domagając się wysokich kar dla wszystkich oskarżonych.

Po przeprowadzeniu rozprawy Sąd odroczył sprawę 9 robotników z powodu ich niestawienia się w sądzie, a co do 13 oskarżonych wydał *wyrok, uwalniający w zupełności 11 oskarżonych* od winy i kary, zaś 2 oskarżonych, a to Piotra Rozmusa i Jana Kurka skazał na kary po 2 miesiące aresztu, umarzając je równocześnie w całości na zasadzie amnestii. Oskarżonych bronił adw. mgr. S. Israeli.

Zbrodnia restauratora

Wpiątek, dnia 17 września b. r. po pracy Leon Wanat, metalowiec, w towarzystwie kolegów wstąpił do restauracji w Bielsku pl. Smolki.

Około godz. 6.40, podczas regulowania rachunku, powstał spór między Wanatem a restauratorem o 45 gr. Wanat twierdził, że mu dopisano. W końcu miał oświadczyć, że zapłaci je na drugi dzień, gdyż chwilowo nie ma już pieniędzy i opuścił lokal.

Dzierżawca restauracji Norman do wychodzącego Wanata w drzwiach, dał dwa strzały, z czego jeden był śmiertelny, kładąc robotnika trupem na chodniku.

Momentalnie zebrały się tłumy ludzi, demonstrując przeciwko restauratorowi. Przybyła policja zabezpieczyła zwłoki na miejscu. Normana aresztowano. Tłumaczy się on, że działał w obronie koniecznej.

Norman jest Żydem. Nastąpiły zajścia antyżydowskie. Wybito szereg szyb i pobito kilku ludzi.

Wiadomości z całej Polski

KRWAWE ZAJŚCIE W SANOKU.

W jednej z restauracyj w Sanoku poszukiwany przez policję Wład. Bogacewicz, zetknąwszy się w restauracji z wywiadowcą policyjnym Korczakiem, rzucił się na niego z nożem. Po bezskutecznem wezwaniu, Korczak strzelił z rewolweru, zabijając Bogacewicza na miejscu.

RODZINA SPŁONĘŁA WE ŚNIE.

W zaściánku Nowa Kresówka pod Bierwiatami, woj. wileńskie, powstał w nocy pożar i zaskoczył domowników, pogrążonych we [illegible].

Cała rodzina, złożona z czworga osób, spaliła się, W płomieniach zginął 56-letni Izydor Rutkowski, jego żona 50-letnia Józefa, 16-letni syn Walenty i 11-letnia córka Helena. Przy życiu pozostał jedynie 20-letni syn Józef, który tej nocy był na pastwisku przy koniach.

Istnieje przypuszczenie, że dom Rutkowskiego został podpalony. Policja aresztowała pod zarzutem tej zbrodni Wincentego Buczyńskiego.

DWIE KATASTROFY POD RADOMSKIEM.

Na szosie pod Kamińskiem, samochód ciężarowy wiozący asfalt, wpadł na jadącą rowerem dziewczynę nieustalonego na razie nazwiska, w wieku około lat 15, która została na miejscu zabita, zaś rower został w szczątki zdruzgotany.

W pobliżu Brzeźnicy samochód należący do kupca Lipsztala, prowadzony przez szofera Materskiego wpadł na furmankę, powożoną przez Jana Wójcika z Broniszewa. Wskutek zderzenia samochodu z furmanką woźnica doznał ciężkich uszkodzeń cielesnych. W stanie groźnym przewieziono go do szpitala św. Aleksandra w Radomsku, gdzie walczy ze śmiercią. Samochód uległ uszkodzeniu, furmanka zaś została całkowicie rozbita.

Nowy numer „Epoki"

Ukazał się *Nr. 18 „EPOKI"* i zawiera treść bardzo żywą i urozmaiconą: *W. Rzymowski:* „Naprzód czy wstecz?". Dożynki warszawskie 1937 (ciąg dalszy). W rubryce „Z dnia na dzień": Paradoksalne uroszczenie.— Dwa złote symbole. — Ci, którzy chcieliby pilotować... złośliwego karła. Podkurzone gniazdo os. — Świat przez rurę od barszczu. — Ucieczka od społeczeństwa. — Podpory ojczyźniane. — 117 na 4. — Dwa procesy *W. K. Bidkowski:* Z dziejów ludu warszawskiego. — *R. G.:* Struktura młodzieży akademickiej. *Wl. Kowalski:* Ksawery Pruszyński: jeszcze jeden fałszywy obrońca chłopów. — Tadeusz Garczyński: Zaułek nienawiści. — *G. Salvemini:* Bezwstydny humbug. — Pozwólmy mówić historii... W rubryce „Wydarzenia i dokumenty": Berlin 1937. — Zlot młodzieży socjalistycznej.—Głosy wśród nocy. — Czarne dokumenty. — O książkach Stanisława Wasylewskiego i Jerzego Borejszy. Cena 50 gr. Adres redakcji i administracji: Warszawa, Ordynacka 5.

Nędza i krzywda - przed sądem

Strzały do bezrobotnych

Przed Sądem Okręgowym w Katowicach odbyła się rozprawa przeciwko 20 osobom z G. Łazisk, oskarżonym o gwałt publiczny, opór władzy i ciężką zniewagę.

Dnia 1 września udał się bezrobotny Paweł Rzek z G. Łazisk na hałdę kopalni „Waleska", gdzie chciał uzbierać sobie trochę węgla. Tam został zaczepiony przez stróżów kopalni, którzy puścili się w pogoń za bezrobotnym. Ponieważ grozili strzelaniem, przerwał Rzek ucieczkę. Stróże kopalniani domagali się, by bezrobotny udał się z nimi do policji, czemu tenże odmówił.

Rozwścieczeni stróże pobili na miejscu bezrobotnego, co wywołało wielkie oburzenie świadków zajścia. Jak twierdzą stróże kopalniani, zostali oni obrzuceni kamieniami, wobec czego zaczęli strzelać. Jedna z kul trafiła przechodzącego robotnika Sikorę. Pomimo tego zasiedli na ławie oskarżonych nie stróże kopalniani, lecz świadkowie zajścia.

Sąd po rozpatrzeniu sprawy nie znalazł podstaw do zasądzenia oskarżonych i zwolnił ich od winy i kary.

Tabela loterii

10-ty dzień ciągnienia 4-ej klasy 39-ej Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

30.000 zł.: 72585

10.000 zł.: 72535 172886

5.000 zł.: 24280 63355 108652 128430 163291

2.000 zł.: 30099 31076 40679 75379 115834 155798 172801 177848 180011

1.000 zł.: 5311 17315 36700 54296 61158 86352 88230 101349 117472 [illegible] 129307 [illegible] 135508 141214 142379 146412 153336 162635 167265 187247 187689 189779 190698 194246

Wygrane po 200 zł.

460 422 45 71 846 77 1443 668 775 979 2140 273 97 302 58 422 511 85 646 87 761 803 18 3014 83 165 69 86 496 529 600 28 773 837 4084 187 459 529 600 28 773 837 4034 187 451 504 25 58 92 7 629 64 73 5114 19 544 736 965 6075 239 357 406 588 95 301 9 81 943 62 78 7078 110 232 60 315 648 732 961 96 8159 262 330 471 511 34 712 959 9192 57 95 356 501 6 23 996 854

10048 148 498 545 621 23 40 771 887 40 11532 668 725 69 802 59 964 12007 85 48 61 257 74 311 468 523 96 658 86 748 81 867 13027 86 108 207 382 402 82 579 689 730 941 80 14231 307 33 34 60 515 49 5 782 912 15029 73 97 103 207 22 38 479 501 54 88 695 97 795 859 86 16027 160 76 235 388 522 636 65 86 97 922 17128 95 264 84 326 579 666 79 794 907 18086 193 235 52 91 96 450 91 749 96 944 19191 333 431 757 803 18 981 94 97

20115 58 369 614 751 56 94 979 21179 234 45 439 54 624 27 90 741 851 52 980 22111 62 447 794 23020 121 24 85 87 70 271 847 624 770 24017 825 56 482 692 842 72 25019 91 282 90 440 69 551 26061 126 82 237 82 346 508 629 27020 103 16 69 79 218 20 23 323 67 438 922 28096 116 228 381 605 717 975 2248 68 683 620 705 43 801 77

30121 88 392 40 580 722 25 822 31000 83 177 96 262 85 305 471 589 726 980 32060 178 714 885 92 16 81 33012 49 75 85 149 76 316 78 405 661 708 837 34014 105 95 258 434 535 830 35019 103 219 63 21 416 66 71 582 6051 147 50 486 532 61 613 742 866 37025 650 93

38043 74 112 222 312 411 501 8 609 706 881 922 92 39087 109 16 30 328 405 891 943 40229 48 70 693 863 926 34 41134 65 253 717 872 87 42156 302 443 93 509 732 83 85 959 62 76 43034 66 118 375 448 521 703 960 44346 543 658 879 980 45006 380 547 646 46255 324 26 60 529 610 721 39 978 47268 473 78 563 851 917 48042 119 29 202 387 89 407 49051 98 151 86 87 304 557 787 95 50084 238 47 335 435 48 50 674 805 907 51388 432 537 723 814 81 85 90 921 23 52192 360 416 24 580 770 818 53012 32 105 404 694 736 48 930 54128 90 426 714 86 [illegible] 55007 397 554 79 96 633 56090 162 79 204 39 95 335 405 13 699 768 812 77 57004 9 316 519 655 748 807 27 58112 74 831 17 59081 86 113 51 410 38 60145 55 246 540 679 702 9 62 837 968 61042 53 363 83 889 [illegible]

81 98 907 15 63045 108 12 205 339 56 487 76 587 642 61 71 961 64019 98 198 410 48 577 684 798 65020 88 338 74 915 17 66134 417 45 572 650 713 36 67017 32 85 93 207 43 381 655 790 68013 333 35 96 655 726 57 853 948 69048 489 570 608 85 93 70018 108 297 352 58 477 638 736 829 909 26 71014 32 237 304 11 442 538 897 72006 127 316 58 425 73211 23 42 306 23 438 563 75 777 867 74061 62 80 213 63 437 81 764 78 84 904 75080 578 601 824 904 30

76183 207 311 585 662 767 816 57 77014 89 417 528 681 830 46 87 924 87 78009 188 439 500 88 883 943 62 87 94 79016 111 56 203 75 416 617 766 800 5 74 5 80074 113 82 92 309 52 400 43 612 9 944 81003 125 223 416 754 801 17 [illegible] 82095 320 4 425 68 606 43 53 66 769 848 66 953 83114 85 202 522 53 663 777 838 84002 10 226 91 506 621 57 85215 87 432 96 665 816 965 86087 102 56 204 373 89 553 857 921 87073 378 794 816 88113 278 81 440 529 721 896 986 89049 86 230 345 422 80 4 858 618 704 839 67

90057 202 371 515 9 50 617 980 91141 338 9 44 463 638 9 75 827 971 92033 53 336 48 59 511 572 900 58 93066 125 367 431 536 687 803 48 53 89 979 94212 24 43 338 56 562 84 669 803 939 95007 10 38 195 262 478 578 89 768 887 68 75 926 60 96099 285 436 43 504 743 93 813 967 81 2 97005 28 119 334 439 42 670 4 878 938 98043 61 235 439 66 543 95 612 24 705 898 904 99556 82 698 709 854 9 904 [illegible]

100041 155 435 60 5 82 536 49 990 101037 143 419 25 35 521 56 71 666 736 102109 11 217 362 915 89 103384 522 67 655 88 750 80 9 859 990 104151 431 90 806 905 8 99 105176 232 308 476 89 98 637 58 938 106183 252 719 847 107018 930 65 82 9 536 772 80 836 63 108196 211 304 17 58 425 728 84 804 999 109191 259 439 534 632 827 89 984 110062 80 183 229 444 63 680 854 111164 272 420 48 55 519 22 50 89 661 736 801 47 909 96 112011 29 304 39 64 633 87 700 922 113010 15 92 148 330 44 678 752 62 880

114296 424 526 41 54 777 737 852 59 115347 436 722 818 924 70 116075 265 315 542 650 878 986 117190 93 234 37 73 388 401 627 57 627 61 79 774 92 603 40 84 964 118314 46 471 602 50 71 776 826 71 991 119012 112 45 200 31 499 515 69 731 93 941 47 120020 131 329 54 97 732 859 92 121026 109 265 532 122050 209 346 50 470 617 718 901 22 63 123079 145 84 388 493 604 700 27 71 124085 349 95 469 530 82 707 837 125108 299 334 428 47 126043 387 696 766 996 127084 236 75 597 609 879 958 128028 100 7 39 47 258 451 550 714 869 928 129000 21 358 557 603 5 741 959 85 91 130064 139 79 608 23 63 703 10 883 972 131103 25 200 373 90 93 409 14 21 32 532 604 95 731 40 132188 309 478 529 843 83 133019 106 200 80 528 833 963 134098 287 317 43 26 451 888 921 39 78 135006 11 242 91 312 90 553 48 803 88 964 72 136213 420 46 699 706 22 988 137042 208 49 702 138160 730 139295 379 689 715 912 14 33 140183 287 90 95 398 503 625 845 63 141055 64 492 583 677 82 822 142040 224 47 581 703 868 929 77 143174 328 520 56 63 750 97 870 83 950 144016 70 207 339 47 436 45 524 61 78 778 95 997 145101 48 72 [illegible] 908 146085 [illegible]

408 74 98 671 954 73 147030 102 222 43 300 78 509 791 148020 32 321 58 481 500 798 805 93 959 149136 38 231 320 4652 583 602 739 929 51 150196 293 312 508 778 97 862 967 151150 287 408 56 662 764 886.

152085 90 348 96 463 512 679 833 69 153018 276 549 840 154158 90 643 808 68 155108 283 448 59 603 45 63 705 97 156426 52 539 636 738 43 63 904 157332 80 482 666 95 819 57 158172 81 505 668 92 853 159111 265 565 160038 320 432 573 844 161059 196 252 83 819 55 970 162031 44 138 40 229 74 346 824 83 163029 86 199 631 70 851 164001 94 242 54 502 90 604 33 81 802 908 49 165089 194 459 78 668 859 166168 257 359 439 64 603 809 167195 214 83 430 515 774 902 168081 196 236 48 50 646 169155 440 74 88 794 870 170105 277 406 559 86 620 71 81 830 43 171343 84 409 16 28 605 793 172029 77 283 594 711 90 842 173297 131 213 36 327 71 427 61 599 717 933 92 174050 67 16 349 99 672 711 863 922 175011 63 86 231 77 310 585 713 844 176019 660 86 825 82 177055 240 646 722 822 178147 273 90 397 415 696 179287 333 450 566 651 767 74 995 180000 209 92 369 181054 117 38 248 369 469 825 64 79 182007 104 99 238 339 56 64 466 607 12 68 757 65 809 99 948 78 183289 455 584 615 46 712 35 843 952 184175 326 53 453 663 91 732 823 185025 134 622 62 911 66 186183 474 689 740 833 187118 23 224 48 629 811 187118 23 224 48 629 811 188036 199 213 557 839 53 912 23 189216 305 42 99 535 888 94

190006 251 95 523 93 718 877 191276 352 98 430 596 727 977 192427 51 529 712 193013 189 302 848 93 194003 23 76 122 94 346 97 402 20 73 881 922

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

484 954 5 1291 1535 1812 74 97 2011 2609 2746 3535 3618 87 3935 4712 4951 5492 5534 95 5757 80 5866 6018 73 90 62 34 6529 6626 6887 6901 7104 8017 8222 72 8387 8633 8768 8932 9160 9702 10257 87 802 11012 146 437 657 12194 381 808 13176 205 13 727 39 14567 645 853 15048 88 294 300 444 51 674 994 16127 325 829 88 92 17023 175 476 91 510 47 73 930 19246 98 310 70 475 846 949

20377 824 36 21212 342 22067 203 974 23879 24073 80 940 25094 175 95 688 779 901 26055 95 175 221 63 591 694 27372 499 869 28165 260 80 543 673 82 974 29376 442 599 30334 454 82 3 648 763 9 31462 676 789 884 915 32858 565 703 67 33256 335 720 34061 253 88 824 35031 228 357 432 731 876 36142 229 89 304 812 941 61 37125 481 573 608 38090 333 8 621 39124 583 659 880

40068 148 71 214 496 41194 368 99 725 42293 423 620 43112 869 430 785 44547 965 45186 803 64 975 46636 719 72 47070 280 542 619 905 48008 455 726 818 49094 452 70 509 603 870 4 50028 135 429 51573 52790 977 53060 352 637 880 3 954 86 54163 214 62 774 55432 508 56574 778 97 874 920 57725 861 947 58363 59015 114 228 673

60184 270 639 900 61200 12 462 557 609 62297 349 476 567 717 891 904 63172 6 367 64038 739 93 817 8 65178 342 77 636 841 66262 774 838 67071 241 394 741 68028 51 525 622 99 69621 939 96 70240 777 95 904 97 71084 299 385 8 95 518 625 803 9 72218 351 87 471 37291 594 613 948 94192 390 956 68 75031 388 95 641 810 5 76059 194 425 519 868 77196 644 765 911 41 78028 392 425 867 70 79639 772

80121 257 406 530 958 81166 425 550 613 717 818 20 82523 61 980 83038 254 396 726 84693 85133 48 [illegible] 6 904 87288

546 92 879 88085 654 77 89034 64 323 646 95 768 90007 217 339 513 46 55 815 54 91154 388 453 77 637 94 92251 448 606 22 64 878 93466 529 629 846 94 94132 302 415 580 738 962 95380 844 96434 851 97168 792 910 98395 837 71 99033 508 74 696 952

100130 366 448 741 87 840 57 101053 570 664 712 103878 104170 598 604 93 899 105203 94 314 90 6 576 629 989 106341 732 107454 647 108053 115 465 109154 293 736 820 110093 137 615 722 111275 395 737 112196 818 114043 200 590 710 993 115164 604 868 81 116083 745 819 23 117222 98 329 516 829 72 118329 573 979 119288 384 406 556 820 49

120854 121052 95 115 217 33 62 674 934 122094 197 597 900 47 123335 689 819 92 929 124181 358 549 775 977 125585 126083 427 604 734 846 932 127531 949 128082 129182 426 630 940 56 130107 397 656 732 72 131078 349 687 8 132600 768 133308 476 817 42 69 958 134229 844 912 136139 215 137639 138325 639 764 803 139164 71 88 298 899

140063 320 674 861 141574 672 142021 652 98 975 143871 144161 469 508 883 145237 146800 147281 422 46 148427 956 149439 715 900 150456 151315 499 539 825 57 978 152019 142 71 82 244 504 13 61 795 153118 241 85 877 490 154810 960 145782 833 156363 804 946 157269 424 75 718 962 158049 240 793 819 159157 364 648 751 844 940

160318 609 859 905 161365 162023 202 311 64 434 46 689 984 163104 243 92 311 808 164074 192 792 165025 96 335 897 166182 248 167091 477 168166 697 169732 170174 242 171016 651 876 172165 391 173238 378 852 998 174093 825 50 526 694 175162 216 343 88 595 615 47 853 1[illegible] 713 177288 444 990 178081 [illegible] 179999 646 755 842 73

180200 479 181468 523 66 182094 107 354 440 520 686 810 183099 431 62 616 721 184238 740 809 908 185245 51 482 545 612 70 739 186010 119 85 919 67 187062 329 560 784 188100 792 189511 190279 892 191083 137 609 917 192006 17 76 523 [illegible] 95 818 27 976 88 193321 516 641 757 876 940 194116

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. na nr. 73923

10.000 zł. na nr. nr.: 57245 159606

5.000 zł. na nr. nr.: 26623 32128 65308 89069 103377 170575

2.000 zł. na nr. nr.: 11916 17442 23533 35189 85806 93536 96845 106886 137860 144/34 157330 185718

1.000 zł. na nr. nr.: 13995 19541 44896 48065 54224 57245 57371 65037 71513 72702 73608 73271 76786 97455 104975 112642 1/7677 120279 122871 123997 129434 130192 131851 145722 145238 146906 161843 163941 174493 191947

Wygrane po 200 zł.

151 458 562 667 912 1426 519 789 2010 84 199 210 330 498 789 827 3190 236 442 71 92 4241 318 404 15 588 878 5190 508 729 6220 512 606 79 706 933 7172 412 733 842 8342 422 992 9023 869 957 10061 62 938 11053 164 212 18 427 42 90 548 61 95 12013 96 370 481 13035 83 14351 62 491 578 610 860 15258 80 603 775 92 994 16039 107 294 357 556 606 46 17030 219 321 935 18046 79 251 68 365 499 593 636 913 19079 556 60

20250 21471 22196 334 531 907 23238 365 413 544 60 978 24010 658 25142 287 362 554 807 26033 994 27022 41 58 69 128 244 47 52 [illegible] 626 86 95 [illegible]

30 70 29130 74 332 790 30358 894 31497 509 683 909 32073 179 90 220 506 608 718 816 33262 348 92 474 852 80 34939 35673 973 36122 91 242 815 626 37022 842 900 38340 577 94 974 39174 413 650

40069 87 176 97 614 835 41414 68 612 766 889 42020 784 913 83 43117 210 522 44000 61 850 490 45638 791 812 46026 260 871 96 47191 233 48787 896 49551 641 50042 131 304 92 721 51235 523 38 760 52008 162 372 511 53238 366 495 628 779 938 54081 108 395 420 542 999 55318 408 874 5605 320 611 728 855 57125 304 40 411 692 863 58202 78 337 483 561 74 756 59190 278 86 365 572 625 [illegible] 168 606 780 886 962 63052 760 89 868 908 10 80 80 85 64083 901 65204 738 61 874 66186 57 59 88 585 683 933 67048 253 438 590 940 68084 246 501 51 951 69164 694 70112 18 68 71 287 429 625 71483 617 878 72221 78 315 74566 614 831 940 76 73033 198 321 712 63 886 976 74052 151 345 92 454 75161 243 981 76224 540 692 951 77336 741 869 78011 200 354 494 79225 354 994

80446 565 81116 251 590 805 82032 36 241 471 695 83015 165 344 84896 639 763 85011 205 63 907 86952 87108 88180 226 437 508 98 628 890 89112 15 30 504 612 90235 91152 210 387 746 803 77 92112 329 404 596 617 80 42 69 93027 32 324 94025 128 91 574 95 624 829 966 95021 90 174 80 205 927 96014 240 476 657 97404 504 54 780 933 98090 236 82 304 99175 84 207 431 66 91 646 921

100056 268 314 402 553 101044 47 225 97 804 20 101128 210 45 691 7 968 72 103188 206 12 759 876 104089 126 422 502 615 105188 81 212 561 631 708 893 106033 95 103 515 727 97 107264 348 406 889 108338 730 109008 262 535 625 712 815 110043 100 250 422 741 79 868 111260 320 556 66 802 112477 571 641 [illegible] 113391 422 59 651 869 989

114284 367 92 495 555 801 115196 248 116396 535 743 117138 68 96 258 93 392 474 118197 231 450 [illegible] 119238 609 120221a 306 41 470 536 972 121058 150 57 205 558 605 45 869 122378 683 812 34 77 123511 678 901 124587 722 862 125290 698 126313 429 569 646 66 937 71 127369 448 585 648 781 881 128005 19 542 899 965 129139 2480 343 413 547

130050 112 355 423 601 744 975 131267 95 357 591 728 70 132088 365 569 896 133103 308 51 415 723 907 92 134039 501 13 74 757 135172 275 446 136014 114 52 249 137073 127 38 512 764 75 957 138333 94 437 607 35 139277 901 140890 141063 305 628 60 63 755 142728 99 887 143192 899 681 730 864 935 144015 323 94 440 573 648 988 145159 246 616 146125 325 515 702 852 63 90 147017 257 418 26 610 21 86 148124 558 149302 415 692 150220 332 151090 549 152123 460 627 818 35 918 153418 758 154336 522 859 984 155112 35 655 711 39 811 156380 508 735 917 157029 299 723 947 158350 428 755 78 159395 600 740 985

160117 720 816 161377 162488 718 163198 473 99 522 773 165014 371 81 443 524 628 826 166015 299 324 845 977 168434 611 169642 717 866 170429 880 171336 511 889 172152 316 827 173234 365 70 174007 278 326 607 705 27 98 175184 551 176303 427 572 75 17238 455 617 701 179312 99 504 793

180056 127 351 81 595 941 682 730 813 907 62 181198 654 73 182452 931 183744 64 860 184361 447 185146 243 499 633 186612 94 714 810 61 187216 613 32 829 941 188348 443 656 964 189298 485 794 190475 786 191672 714 57 955 86 192094 230 93 389 193889 [illegible]

Kącik radiowy

CZY WIECIE, ŻE:

Począwszy od dnia 3 października Polskie Radio nadawać będzie krótkofalowe audycje dla emigracji codziennie od godz. 24.00 do 1.00 w nocy w dni powszednie, a w niedziele i święta od godz. 24.00 do 2.00, według czasu środkowo - europejskiego.

Odpowiedniejsza niż dawniej godzina nadawanie polskich audycyj krótkofalowych przyczyni się niewątpliwie do zwiększenia liczby słuchaczy polskich audycyj krótkofalowych, gdyż odbiór naszych programów przypada w Ameryce na „godziny największego słuchania".

* *

Wzrastający stale udział polskich osadników w życiu gospodarczym i kulturalnym Brazylii spowodował, że radio brazylijskie zaczęło coraz częściej uwzględniać w swych programach produkcje przeznaczone specjalnie dla Polaków, zamieszkałych na terytorium Brazylii.

* *

Rozpoczynający się w dniu 3.X muzyczny sezon zimowy Polskiego Radia zapowiada się pod każdym względem wspaniale. Program dokładnie przemyślany i zbudowany na podstawie długoletnich doświadczeń i starannych prób, obejmie bezmała wszystkie działy i wszystkie rodzaje muzyki, które potrafią zadowolić najwytrawniejszego znawcę, zainteresować każdego słuchacza.

* *

Głośnym echem w całej Polsce odbiła się wiadomość o zorganizowaniu pierwszego powszechnego Festiwalu Sztuki, który odbędzie się w Warszawie w pierwszej połowie października. Niezmiernie ważną częścią tego festiwalu będzie oczywiście dział muzyczny, wśród nich zaś doniosłą rolę odegrają koncerty zorganizowane z ramienia Polskiego Radia. Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia oraz Mała Orkiestra, chóry i znakomici soliści wezmą udział w reprezentacyjnych koncertach.

OPERETKA KREISLERA

Prześliczną operetkę usłyszą radio słuchacze dnia 21.9 o godz. 20.00. Będzie to Kreislera „Sissy", operetka, której treścią jest pierwsze spotkanie księżniczki Elżbiety z młodziutkim wówczas cesarzem Austrii Franciszkiem Józefem I.

Pierwsze to spotkanie nastąpiło w parku cesarskim, podczas, gdy Elżbieta, w domu rodzicielskim zwana Sissy, zrywała wbrew zakazowi kwiaty. Nie wiedząc nic o sobie, oboje młodzi, pokochali się od pierwszego wejrzenia. Pełna wdzięku muzyka, oddaje doskonale atmosferę lat pięćdziesiątych zeszłego stulecia, nastrój starego Wiednia i dawnego dworu austriackiego.

W operetce udział biorą: Orkiestra i Chór Polskiego Radia, pod dyr. Z. Górzyńskiego, Aniela Szlemińska, W. Ruśkiewiczowa, L. Romanowska, Kazimierz Petecki, Dobiesław Damięcki i Tadeusz Olsza.

Radio warszawskie

WTOREK, 21.IX.

WARSZAWA I. 6.15 Pieśń. 6.18 Gimnastyka. 6.30 Płyty. 7.00 Dziennik poranny. 7.10 Płyty. 8.00 Audycja dla szkół. 11,15 Audycja dla szkół. 11.40 Aleksander Głazunow. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Skrzynka rolnicza. 12.25 Marsze polskie i obce. 16.00 Czym jest twój tatuś? — Maszynista kolejowym. 16.20 — Utwory fortepianowe na 4 ręce. — 16.45 Ziemia pełna historii i soli — felieton. 17.00 Koncert. 17.50 Aktualna pogadanka turystyczna. 18.00 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 18.10 Program na jutro. 18.15 Muzyka lekka. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 „Uczciwość" — skecz 19.15 Recital skrzypcowy. — 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 „Sissy" — operetka. 22.10 „O Bisku pinie w 15-tu językach świata" — audycja. 22.25 Koncert solistów. 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.

WARSZAWA II. 13.00 Koncert rozrywkowy. 14.00 Parę informacji i program na jutro. 14.05 Płyty. 15,00 Reportaż z życia. 15.15 Zespół salonowy. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.05 Puste minarety i zamarłe haremy — felieton. 22.20 Muzyka lekka. 23.15 Muzyka taneczna.

ŚRODA.

WARSZAWA I: 6.15 Pieśń. 6.18 Gimnastyka. 6.38 Płyty. 7. Dziennik poranny. 7.10 Muzyka. 8. Audycja dla szkół. 11.15 Audycja dla szkol. 11.40 Gra Mischa Elman. 11.57 Hejnał. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Felieton prawno - społeczny. 12.25 Orkiestra Filharmonji Warsz. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16. Szkic literacki. 16.15 Pieśni górnośląskie. 16.45 Wydarzenia morskie w Hiszpanii. 17. Kwartet as-dur. 17.30 Piosenki. 17.50 Pogadanka. 18. Chwila Biura Studiów. 18.10. Program na jutro. 18.15 Melodie filmowe.18.50 Pogadanka aktualna. 19. Słynni dyrygenci. 19.50 Wiadomości sportowe. 20. „Opowieść króla cyganów". 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21. Koncert chopinowski 21.45 „Rodzice i dzieci". 22. Muzyka taneczna. 22.50. Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA II: 13. Koncert. 14. Parę informacyj i Program na jutro. 14.06 Płyty. 15. Pogadanka aktualna. 15.10 Życie kulturalne stolicy. 15.15 Polskie pieśni. 22. Wiadomości sportowe. 22.05 Kwadrans poezji. 22.20 Płyty. 23.15 Muzyka taneczna.

KRONIKA KRAKOWSKA

Z życia kolejarzy

BRAK UBRAŃ SŁUŻBOWYCH.

Co roku w jesieni przy wzmożonym ruchu na PKP, Dyrekcja deleguje pracowników służby mechanicznej i drogowej do służby hamulcowych. Delegacje te trwają niejednokrotnie do 14 dni.

Pracownicy służby mechanicznej i drogowej nie otrzymują ubrań służbowych, jakie otrzymują stale zatrudnieni hamulcowi. Brak ubrań inwentarzowych, nie pozwala przydzielić tym pracownikom na czas spełniania służby hamulcowych, choćby płaszczy i czapek. Toteż pracownicy wymienieni, jeżdżą jako hamulcowi w cywilnych ubraniach i kapeluszach. Gorzej, bo niejeden z tych pracowników musi włożyć jedyną odświętną jesionkę lub płaszcz, który po 14 dniach służby hamulcowego ulega zaoliwieniu i zupełnemu zbrudzeniu. wszelkie uwagi pozostały bez rezultatu.

Na tym tle powstają zatargi, bo dotyczący pracownicy wzbraniają się wykonywać służbę hamulcowego w swoim odświętnym cywilnym ubraniu i starają się zwolnić od służby hamulcowego.

A co będzie na wypadek mobilizacji lub wojny? Skoro brak rezerwowych ubrań służbowych dla służby konduktorskiej.

PRZEMĘCZENIE W SŁUŻBIE.

Pracownicy ci żalą się również na przemęczenie w służbie hamulcowych, są oni niejednokrotnie od 24 do 36 godzin w służbie. Dopiero opór i stanowcza odmowa pełnienia dalszej służby z powodu przemęczenia, powoduje zwolnienie z pracy i udzielenie krótkiego wypoczynku.

Za to wszystko pracownicy ci, otrzymują marne grosze godzinowego, które wcale nie wyrównują strat materialnych, jakie z tego powodu ponoszą.

Ponieważ wszelkie interwencje w tej sprawie nie odnoszą skutku, tą drogą raz jeszcze zwracamy uwagę miarodajnych czynników o naprawę sostunków.

CZY PKP MA PRAWO ŻĄDAĆ TYCH OFIAR.

Na ten temat pisaliśmy już zeszłego roku w jesieni. Centrala ZZK wystąpiła zeszłego roku do M. K. o ustanowienie magazynów z ubraniami inwentarzowymi, lecz

Kraków ufunduje sztandary dla pułków artylerii

Komitet Obywatelski dla ufundowania sztandarów krakowskich pułków artylerii, zawiązany na posiedzeniu w sali Rady Miejskiej w dniu 16 b. m., ogłasza odezwę, w której czytamy m. in.:

„Pośród wojskowych formacyj polskich pułki artylerii nie posiadały dotychczas swoich sztandarów. Wobec tego najwyższe władze wojskowe postanowiły, iż pułki te otrzymają w najbliższym czasie własne sztandary, które zostaną im wręczone przez Marszałka Polski Edwarda Śmigłego Rydza w Warszawie, w dniu „Święta Niepodległości", t. j. 11 listopada b. r., po czym nastąpią uroczystości w miejscowościach, będących siedzibami poszczególnych pułków.

Kraków, związany nierozerwalnie z tylu najświętszymi tradycjami oręża polskiego, jest w wolnej Polsce siedzibą trzech pułków artylerii, okrytych chwałą bohaterstwa na polu bitew..

Chwila obecna jest sposobnością złożenia przez ogół Obywateli Krakowa i ziemi krakowskiej należytego dowodu uczuć dla tych dzielnych krakowskich pułków.

Wszelkie ofiary i składki pieniężne przesyłać należy czekami P. K. O. na konto Komunalnej Kasy Oszczędności m. Krakowa Nr. 410.000 „Fundusz sztandarów krakowskich pułków artylerii".

Nie działał na szkodę klientki

W krakowskim Sądzie Apelacyjnym toczyła się sprawa solicytatora adwokackiego z Leżajska, Feliksa Wagnera. Akt oskarżenia zarzucał Wagnerowi, że dopuścił się oszustwa na szkodę wdowy po poległym na wojnie. Wagner zawarł umowę z ową wdową, że przeprowadzi starania o rentę, a w razie pozytywnego wyniku otrzyma połowę uzyskanej sumy. Skoro przyznano wdowie rentę w wysokości 12.000 zł., Wagner miał dostać 6.000 zł.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie uznał, że Wagner działał w tym wypadku na szkodę swej klientki i zasądził go na półtora roku więzienia.

Obecnie sprawa znalazła się w krakowskim Sądzie Apelacyjnym, który po przeprowadzonej rozprawie zniósł wyrok I-szej instancji i uniewinnił Wagnera, uznając umowę zawartą przez niego za ważną.

Trybunałowi przewodniczył s. a. dr. Kawęcki, wotowali s. a. dr. Ostręga i s. a. dr. iPlarski.

Dyżury lekarzy

Lwa 21 września — noc.

Rozenbaum Tadeusz — Długa 34, tel. 188-50.

Stein Emanuel — Dietla 57, tel. 143-40.

Ralski Lesław — Król. Jadwigi 29, tel. 159-30.

Abend Józef — Rynek Podg. 11, tel. 126-37.

Sąd Okręgowy w Krakowie
Wydział IV Karny
Dnia 16.9 1937
Sygn. IV Pr. 217/37.

Sąd Okręgowy, Wydział IV Karny w Krakowie na posiedzeniu niejawnym w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego w Krakowie wydał następujące postanowienie

1) Zatwierdza się po myśli § 489 493 austr. porec. karn. zarządzoną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 10.9 1937 i wykonaną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dn. 10.9 1937 konfiskatę czasopisma „Naprzód" Nr. 272 z data 11.9 1937 r. z powodu treści:

a) artykułu zamieszczonego na str. 2-ej p. t.: „Rewizje u ludowców w Krakowie" w całości albowiem treść tego artykułu zawiera znamie na wyst. z art. 159 k. k.

2) Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanej treści powyższego artykułu, a zakaz ten ma być ogłoszony w przejednanej formie w najbliższym numerze czasopisma „Naprzód i w Dzienniku Urzędowym.

3) Cały nakład skonfiskowanego druku ma być zniszczony.

Protokolant Przewodniczący

Akcja kolonijna i obozowa Ubezp. Społ.

Ubezpieczalnia Społeczna w Krakowie rozwinęła w roku bieżącym żywy ruch kolonijny i obozowy dla ubezpieczonych i ich dzieci.

Wysłano w lecie na kolonie 1.319 dzieci, na półkolonie 351 dzieci, na obozy 428 ubezpieczonych.

W Domu Wypoczynkowym w Skawinie przebyło dotąd 100 osób.

Ogółem wysłano 2.198 osób, kosztem przeszło 100 tysięcy złotych.

Repertuar

OSTATNIE DNI „OPERETKI" „HRABIA LUKSEMBURG" W BAGATELI.

Jeszcze tylko dziś we wtorek, jutro w środę i czwartek nieodwołalnie wystawiona będzie na scenie Bagateli jedna z najpiękniejszych operetek Franciszka Lehara „Hrabia Luksenburg", która osiągnęła w Krakowie wielkie powodzenie, i to dzięki doskonałej grze całego zespołu: z Janiną Kulczycką, Ksenią Grey, Wawrzkowiczem, Domosławskim, Bankowską, Berskim i Demarem na czele. Dziś ceny miejsc zniżone. Początek o godz. 8 wiecz.

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO.

Wtorek, 21 września „Grube ryby".

Środa, 22 września „Pierwszy dancing Zuzanny" — krotochwila Raymond'a.

We wtorek, po cenach zniżonych. powtórzenie komedii A. Bałuckiego „Grube ryby" w opracowaniu scenicznym reż. W. Biegańskiego, w premierowej obsadzie.

Pod kierunkiem reż. J. Karbowskiego odbywają się próby z krotochwili Raymond'a p. t.: „Pierwszy dancing Zuzanny", której premiera odbędzie się w najbliższą środę.

Nowi profesorowie Uniw. Jag.

Na wniosek ministra W. R. i O. P. Pan Prezydent R. P. zamianował następujących profesorów w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie:

Dr. Stanisława Gąsiorowskiego prof. zwyczajnym archeologii klasycznej na wydz. filozof. Dr. Jana Gwiazdomorskiego prof. zwycz. prawa cywilnego na wydz. prawa i admin. Dr. Adama Heydla prof. zwycz. ekonomii politycznej na wydziale prawa i administracji. Dr. Helenę z Grabowskich Willmanową prof. zwycz. sanskrytu i filologii indyjskiej na wydz. filoz. Dr. Edwarda Chodzickiego prof. nadzwycz leśnictwa na wydz. rolniczym. Dr. Stefana Grzellego prof. zwycz. filologii romańskiej na wydz. filozof. Dr. Józefa Feldmana prof. nadzw. historii nowożytnej na wydz. filoz. Dr. Mieczysława Małeckiego prof. nadzwycz. filologii południowo-słowiańskiej na wydz. filoz. Dr. Jana Miodońskiego prof. nadzw. chorób uszu, nosa i gardła na wydziale lekarskim. Dr. Tadeusza Sulimirskiego prof. nadzwycz. prehistorii na wydz. filozof. Dr. Jana Glatzla prof. nadzw. chirurgii na wydziale lekarskim.

Nadmienić należy, że katedry profesorów Heydla i Glatzla zostały za czasów urzędowania min. Jędrzejewicza skasowane.

Wybory zastępcy b. posła Gruszki

W sobotę odbył się w Krakowie zjazd prezesów powiatowych kół Stronnictwa Ludowego z terenu województwa krakowskiego i części województwa lwowskiego. W czasie posiedzenia zadecydowano, że na okres, w którym prezes okręgu na Małopolskę Zachodnią Stronnictwa Ludowego b. poseł Gruszka przebywa w więzieniu — zastępować go będzie b. poseł Madejczyk z powiatu jasielskiego.

Na zebraniu omawiano równocześnie sprawę pomocy gospodarczej dla włościan.

Jak słychać, w najbliższym numerze „Piasta" ukaże się odezwa Stronnictwa Ludowego nawiązują ca do ostatnich wydarzeń w czasie strajku rolnego.

Kary na pracodawców za nieprzestrzeganie czasu pracy i samowolne obniżanie płac

Obwodowy Inspektorat Pracy w Krakowie, otrzymał informacje, że liczni przedsiębiorcy przekraczają obowiązujące ustawodawstwo socjalne. W toku postępowania karno - administracyjnego nałożono grzywnę w wysokości po 200 zł. na kilkunastu piekarzy krakowskich, którzy nie przestrzegali artykułów ustawy o czasie pracy, a w szczególności zatrudniali pracowników ponad 8 godzin na dobę oraz obniżyli samowolnie stawki płac.

Inspektorat Pracy ukarał również właściciela jednej z cegielni krakowskich 14-dniowym bezwzględnym aresztem za zaleganie z wypłatą zarobków zatrudnionym robotnikom i samowolne obniżanie płac.

Przeprowadzono również kontrolę w hotelach krakowskich i stwierdzono nadużycia, polegające na zatrudnianiu wbrew ustawie kobiet w nocy i pobieraniu od personelu kaucyj, w sposób niezgodny z odnośnym rozporządzeniem Prezydenta R. P.

Wobec licznych przekroczeń za stosowane zostaną surowe sankcje karne.

Wyprawa po zboże

Nocy onegdajszej do dworu Zofii Banasiowej w Radoszy pod Krakowem zakradło się kilku osobników, usiłując dokonać kradzieży zboża ze spichlerza.

Zaalarmowany posterunek P. P. w Wadowicach wysłał na miejsce kilku posterunkowych, którzy otoczyli dwór i wezwali złodziejów do poddania się.

W odpowiedzi na wezwanie złodzieje zasypali policjantów strzałami i rzucili się do ucieczki. Policja oddała wówczas w stronę uciekających strzały, z których jeden ranił śmiertelnie uciekającego złodzieja, pozostałych dwóch ujęto.

Zabitym okazał się niejaki Żak, mieszkaniec sąsiedniej wioski. Schwytani są braćmi zabitego. Przy jednym z nich znaleziono rewolwer. Na miejsce przybyła komisja sądowo - lekarska.

W październiku rozpoczną się prace przy montażu urządzeń kolejki górskiej w Krynicy

Rozpoczęta w pierwszych dniach sierpnia b. r. budowa górskiej kolejki linowo - terenowej na szczyt Góry Parkowej w Krynicy posunięta jest już daleko naprzód. Wszystkie urządzenia mechaniczne i elektryczne są już gotowe, a obecnie przystępuje się do transportu szyn, progów, rolek, motoru i urządzeń napędowych.

W chwili obecnej są już wykończone oba budynki stacyjne, z których jeden mieści się na szczycie Góry Parkowej, drugi zaś — przy t. zw. „Dyrektorówce", tuż przy wylocie znakomitego krynickiego toru saneczkowego, a więc w samem centrum uzdrowiska. Roboty ziemne są już poważnie zaawansowane, gdyż wykonano dotychczas z górą 60 proc. całości w tym zakresie. — Oczywiście tempo dalszych prac przy robotach ziemnych jest tak, jak i dotychczas, ściśle uzależnione od warunków atmosferycznych, które na ogół są niesprzyjające.

Z początkiem października, jeżeli w międzyczasie pogody jeszcze bardziej się nie pogorszą, rozpocznie się montaż. Najpierw ułożone zostaną progi żelazne na podłożu z tłucznia, twardego kamienia, następnie wykonane będą prace montażowe urządzeń napędowych, montowanie podwozi i nadwozi wagoników, oraz instalowanie linij sygnalizacyjnych i telefonicznych, które m. in. umożliwiać będą stałe porozumiewanie się w drodze kierowcom wagoników z obsługą techniczną kolejki, dzięki czemu zagwarantowane będzie 100%-owe bezpieczeństwo jazdy. Wagoniki dostosowane będą do transportów sanek, nart i t. p.

Dzięki uruchomieniu górskiej kolejki linowo - terenowej w Krynicy amatorzy zjazdu narciarskiego będą mieli łatwiejszy dostęp do tamtejszych terenów.

Zaginięcie kupca

Policja Krakowa prowadzi obecnie dochodzenia w sprawie tajemniczego zaginięcia kupca krakowskiego.

Oto według treści zgłoszenia wydalił się z domu w dniu 14 b. m. Paweł Schindlowski, kupiec, liczący 30 lat, zamieszkały przy ul. Tarskiej 1. Schindlowski dotychczas nie wrócił.

Według podania żony zaginionego, Schindlowski wyszedł z domu w nastroju silnie przygnębionym, zdradzając zamiary samobójcze. Przyczyną załamania psychicznego były niepowodzenia handlowe.

Historie dnia

Wypadek samochodowy. Paweł Macierzyński, szofer, zam. w Bieruniu Starym na Górnym Śląsku, jadąc samochodem ul. Karmelicką w Krakowie, w kierunku Rynku Głównego, potrącił karoserią samochodu Stanisława Jasiołka, rolnika, lat 32, który stał obok furmanki. W chwili, gdy auto przejeżdżało, Jasiołek przechodził przez jezdnię. Wskutek potrącenia Jasiołek doznał złamania prawego obojczyka i licznych obrażeń. Pogotowie ratunkowe przewiozło Jasiołka do szpitala św. Łazarza na oddział chirurgiczny.

Włamanie do sklepu. W sobotę o g. 4 nad ranem dokonano śmiałego włamania do sklepu z aparatami radiowymi, maszynami do szycia i rowerami Krischera, na ul. Zwierzynieckiej.

Włamywacze zajechali taksówką i po wybiciu szyby wystawowej, rozpoczęli grabież. W pewnej chwili spłoszeni szmerami zbiegli. Wartość skradzionych rzeczy wraz z robita szybą, wynosi około 1000 zł.

Zaginięcie ucznia. Dnia 7 września 1937 w godzinach popołudniowych wydalił się z domu rodzicielskiego w niewiadomym kierunku Zbigniew Pachowicz, lat 13, uczeń 5 kl. powszechnej, zam. w Krakowie przy ul. Krowoderskiej 13 i dotychczas nie powrócił.

Nagły zgon w pociągu. W pociągu na szlaku kolejowym Tunel — Sędziszów zmarł nagle pasażer M. Romanowski. lat 50, z zawodu zawiadowca elektrowni P. K. P., ostatnio zamieszkały w Koele.

Wypadek przy pracy. W sobotę w godzinach wieczornych interweniowało Pogotowie Ratunkowe na dworcu kolejowym, gdzie został potrącony przez parowóz Stanisław Stec, robotnik kolejowy. Nieszczęśliwy doznał potłuczenia głowy oraz zgniecenia klatki piersiowej. W stanie ciężkim przewieziono go do szpitala św. Łazarza.

Ojcobójstwo. Do Krakowa nadeszła wiadomość o wypadku, jaki miał miejsce we wsi Boże w powiecie kozienickim. Pomiędzy 75-letnim gospodarzem Janem Czwarło, a jego synem Wacławem wynikła kłótnia, która przemieniła się w bójkę.

Wacław Czwarło powalił ojca na ziemię, a następnie tak go dotkliwie skopał, że ten uszedłszy kilka kroków padł martwy.

Samobójstwo. Przez poderżnięcie brzytwą gardła popełnił samobójstwo Jan Karczmarczyk, mieszkaniec wsi Groniec, gm. Sławków. Denat od czasu śmierci swojej żony, która zmarła w maju b. r. rażona piorunem, stał się bardzo nerwowy, do śmierci tej bowiem przyczynił się sam, wypędziwszy żonę na dwór podczas burzy.

Rewizje w melinach. Policja krakowska przeprowadziła wielką obławę a terenie miasta. W czasie obławy skontrolowano 107 melin i miejsc podejrzanych oraz przeprowadzono 7 rewizyj domowych.

W wyniku obławy zatrzymano 36 osób, które zostały doprowadzone do policji celem stwierdzenia ich tożsamości.

Z miasta

OTWARCIE NOWEJ LINII TRAMWAJOWEJ

W sobotę 18 b. m. w godzinach przedpołudniowych Prezydent m. Dr. Kaplicki w obecności Wiceprezydentów, Ławników, Dyrektora Zarządu Miejskiego, Dyrektora Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej inż. Polaczka, Korneckiego oraz robotników dokonał otwarcia przedłużonej linii tramwajowej nr. 4 od Parku Dr. Jordana do ul. Piastowskiej. Nowy odcinek linii tramwajowej posiada 2 tory biegnące na przestrzeni 1250 m. Trasa czwórki wynosi zatem obecnie od zbiegu ul. Straszewskiego z ul. J. Piłsudskiego do Cichego Kącika 2.200 m. Na trasie tej kursuje 5 wozów tramwajowych w odstępach 5-cio minutowych. Nowe przystanki znajdują się przy Parku Dr. Jordana, boisku K. S. Wisły, Miejskim Stadionie Sportowym oraz przy ul. Piastowskiej obok Osiedla Powiatowej Kasy Oszczędności. Przy przedłużeniu ulinii tramwajowej nr. 4 zatrudnionych było 150 bezrobotnych.

PRZECIW ZATRUDNIANIU MŁODZIEŻY W KINOTEATRACH

Do Kuratorium Okręgu Szkolnego w Krakowie zgłosiła się delegacja złożona z grona opiekunów społecznych, w sprawie zatrudniania nieletnich w kinoteatrach krakowskich.

Delegacja wskazała, że nieletnia młodzież pracuje w kinoteatrach przy roznoszeniu słodyczy i zatrudniona jest do późnych godzin nocnych, a z drugiej strony młodzież ta ma możność oglądania filmów, dostępnych w wielu wypadkach tylko dla starszych.

Władze szkolne przyrzekły zbadać tę sprawę.

CHOROBY ZAKAŹNE W KRAKOWIE

W Wydziale Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego w stoł. król. mieście w Krakowie zgłoszono od dnia 12.9 1937 do dnia 18.9 1937 r. następujące choroby zakaźne: błonica 11, płonica 25, dur brzuszny 10, nagminne zapalenie opon mózgordzeniowych 1, róża 4, nagminne zapalenie przyusznicy 1.

Z RADY MIEJSKIEJ

Na dzień 21 i 22 zostały rozpisane posiedzenie Rady Miejskiej.

Na porządku dziennym pomiędzy kilkudziesięciu punktami, znajdują się sprawa zamknięć rachunkowych za lata 1935 — 1936.

YMCA

W pierwszych dniach września b. r. rozpoczęły swą działalność grupy mężczyzn, kobiet, chłopców na sali gimnastycznej i w pływalni.

Kursy języków obcych w Polskiej YMCA rozpoczyna się z dniem 1 października b. r. w grupach dla początkujących i zaawansowanych. Wpisy i informacje w sekretariacie, ul. Krowoderska 8, tel. 124:36.

Dział chłopców polskiej YMCA urządza w okresie od 22 września do 13 października kampanię werbunkową. Zapisy przyjmuje i informacyj udziela Sekretariat Działu Chłopców, ul. Biskupia 19, codziennie w godzinach od 15 do 20-ej.

Wpisy na Wydział Filozoficzny U. J.

Kandydaci pragnący zapisać się na I rok studiów Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego bez względu na przedmiot studiów zobowiązani są do złożenia podania.

Podania wraz z przepisanymi dokumentami należy składać w Kancelarii Wydziału Filozoficznego U. J. (Coll. Novum) I piętro, sala Nr. 36, od dnia 20 września do 1 października 1937 r.

Kandydaci, zapisujący się na wyższe lata studiów, zgłaszać się mają osobiście do Kancelarii Wydziału Fil. U. J. między 20 września a 3 października w godz. od 10 do 13-tej.

Radio krakowskie

Wtorek, 21 września.

11.40 Muzyka klasyczna (płyty). 12.15 Kilka informacyj. 13.55 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.05 „Czy wiecie, że..." 15.25 Polska muzyka symfoniczna, wyk. ork. Filharm. Warsz. (płyty). 15.40 Lokalne wiadomości gospodarcze. 18.10 Program na dzień następny. 18.15 Recital śpiewaczy Emmy Wohrlskiej-Ormickiej. 18.45 Lokalne wiadomości sportowe. 23.00 Muzyka taneczna w wyk. orkiestry Jan Wilber'a (płyty).

ŚRODA, 22 września

11.40 Z twórczości Bałakirewa (płyty). 12.15 Kilka informacji. 13.55 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.05 Odczyt sportowy p. t. „Gdy zwycięża outsider". 15.15 Z twórczości M. Ravela (płyty). 15.40 Lok. wiad. gosp. 18.10 Program na dzień następny. 18.15 W ramach „Studia sprawozdawczego. „10 KW w antenie". 18.45 Lokalne wiadomości sportowe. 19.00 Melodie egzotyczne — w wyk. orkiestry Tadeusz Seredyńskiego i Cecylii Otto (śpiew), W przerwie „Kącik humoru". 23.00 Muzyka taneczna (płyty).

Co grają w kinoteatrach

ADRIA: „R. 107 wzywa pomocy" i „Narzeczona z przypadku".

APOLLO: „Pasażerka na gapę" (Shirley Temple).

ATLANTIC: „Sonata Księżycowa" i „X-27".

BAGATELA: Operetka „Przygoda w Grand Hotelu".

DOM ŻOŁNIERZA: „Pięć dziewczynek z Kanady" i „W blasku słońca".

PROMIEŃ: „Skowronek".

STELLA: „Srebrna torpeda" i „Człowiek, który sprzedał głowę".

SZTUKA: „Północ woła" i „Pod twoim urokiem".

ŚWIT: „Władca".

UCIECHA: „Znachor".

WANDA: „Bohaterowie morza".

CYRK STANIEWSKICH: Program światowych atrakcyj. Początek 8.30 wiecz.

Redaktor odpowiedzialny: LUDWIK WINTEROK.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.